

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A temetés után

Debrecen, július 4.

Az artstetteni főhercegi kastély kriptájának vasajtja bezárult egy fejedelmi férfi és egy nagyon szerető asszony után. A gyász, amellyel sirba kísérték a halottakat, impozánsan ragyogó volt, fejedelmi pompájú. Virágerdő, koszorúk megszámlálhatatlan tömege, arany és ezüst, bársony és selyem, katonai egyenruhák sokasága és ragyogása emelte nagygyá a gyász szertartását. De az, ami a gyászszertartásokon a hivatalos kordonon, katonaság és diszruhák tizezein fölül a gyász legbensőbb és legigazabb pompáját adta: az a népek zokogásban fölörögő fájdalma, a szemekben ragyogott könyvek csillogása, a mérhetetlen szeretetnek és tengernyi részvételnek fölvolulása volt.

Százezrek, milliók szívének fájdalmas dobbanása volt a visszhang az országok minden harangjának zugására.

Minden érzés, minden fájdalom a két halotté volt egy hosszú héten át egy nagy hatalmas birodalom minden országában. És még sokáig az övék marad a kriptaaajtón keresztül is.

A végső sóhajlás, egy végső bucsupillantás, még egyszer megtörik a gyászlámpák letompított fényének sugara a népmilliók szemében s azután a fájdalmak érzése mellé odadobban a harag, a bosszú. És ez hosszantartóbb, fájdalmasabb, kinzóbb lesz, mint a gyász. Emelt kielégítettük könyvekkel, pompával, meleg részvétellel, virággal, disszél, ragyogással s a szeretet minden külső és belső jeleivel.

Ferencz Ferdinánd.

Irta: Farkas Emőd.

Egy előreláthatatlan és az egész világot megrázó sorstragédia emelte őt két birodalom trónjának várományosává és a sfinkszarcu fatum még sokkal megrendítőbb véget jelölt ki számára, mint boldogult Rudolff trónörökösnek, akit ma is sirat lelkében a töle oly sokat váró magyar nép.

Solon böles nyilatkozata, amelyet a világ leggazdagabb királya: Krózus előtt tett mesés értékű kincstárában, hogy halála előtt senki se tarthatja magát boldognak, ime a huszadik században is igaz maradt. Mert emberi mértékkel vizsgálva Ferencz Ferdinándnak, a most már „néhai” trónörökösnek életét, ki fedezhetett volna föl azon egy makulányi börtint is?

A szerelem, a földkerekségének ez a leg-hatalmasabb érzése, uralkodott fölötté utolsó nagy és gyászos pillanatáig, amelynek szenvedése még a legvadabb, a legféltelenebbül harapó gyűlölet szemébe is részvét-könynyet csalhat.

Shakespeare-nak z a mondása, hogy bölcsnek maradni és szeretni, ezt csak istenek tehetik, de nem emberek, Ferencz Ferdinándnál éppen ellenkezően vált be. A szerelem tette őt bölcsé, az élet nagy művészté és koporsója fölött elmondhatjuk Nagy Frigyes-sel, hogy mint király élt, gondolkodott és

Ámde a haragunkat, természetes bosszuvágyunkat ki nem elégíthetjük soha, vagy mi már, akik együtt éltük át e tragédia nagy fájdalmát, nem. Mert kielégítés-e a gyilkosoknak minden büntetése is. Két társadalmilag jelentéktelen gyerkőc szenvedése, vagy akár élete eleget fizet-e a kioltott két nagy életért, népek fájdalmáért, az árvák könnyeiért, egy világrésznek jövőndő alakulásáért. És vajjon ezek-e a gyilkosok? Nem azok-e, akik irányították az átkozott kezeket, akik preparálták e gyerekek lelkét a szörnyű tette, akik kezükbe nyomták a bombát, a revolvért és elküldték őket: menjetek, öljetek. Ezeket az igazság sujtó karja elérni nem fogja soha. Pedig ezek nemcsak két emberéletet raboltak el, hanem megölték népeknek egymás iránt élő szeretetét, mert gyilkos nemzet és a jövőndő uralkodójától megfosztott nemzetek közt barátság és szeretet nem lehet többé soha. Bármilyen formában kényszerít is békét az országokra külpolitika érzést nem ismerő hatalma, a népek érzése mindig ellenséget fog látni ott, ahol a gyilkos terv született szeretetének tárgyai ellen.

Az artstetteni kriptaaajtó felé még könyes szemekkel, fájdalmas némasággal tekintenek a birodalom népei, de amint a kriptaaajtó becsapódik, hangja végigdöng a kriptá folyosóján, neki ütődik a koporsóknak s onnan a falon, a vason keresztül is haragos zugásként csapódik bele a nemzetek lelkébe. És ekkor eltűnnek a fájdalmas könyvek, a szemek haragos tüztől szikráznak. Hány emberöltő mulik el, míg letompul e harag a nemzetek közt.

halt meg. Talán utolsó pilanatában se érzett egy szikra fájdalmat se, hiszen az a nő borult föléje, aki az egész szívét betöltötte, aki neki megszerezte a földön a meglegedést, a lelki harmóniát, a családi szentély tiszta és áldott boldogságát.

És ha azokat nézzük, akiket a népfantázia a legboldogabbaknak, a sors legnagyobb kegyeltjeinek és kiválasztottjainak tart, vagyis az uralkodókat és végigsiklik szemünk a történelem fonalán a császárok és királyok végzettragédiáin, nem találunk egyetlen egyet se, amely hasonlatos volna Ferenc Ferdinánd erőszakos halálához.

A portugál királyi család tömeges legyilkolása csak izgalmat keltett, de nem részvétet. Az olyan dinasztianak, amelyben öröklött betegség volt a tékozlás, a gyönyöröknek nem is szürcsölése, hanem habzsolása, az ország pénzének lelkiismeretlen szórása, s a nép sorsára iránti teljes közönyösség, nincs és nem is lehet semmi gyökere a megtagadott nép szívében. De Ferencz Ferdinánd, akit szeretnek nagy kérdőjelnek mondani, mielőtt a végzet két ország trónörökösévé jelölte ki, azonnal hozzálátott, hogy megismerje ama népeket, akik fölött egykor uralkodni fog. Nem készült az uralkodásra. Mint férfinak kellett készülnie reá. Közben hosszú és súlyos betegséggel is kellett küzdenie. Mellbaja volt és nagy tengeri utra ment, hogy gyógyulást találjon.

Közben egyre tanult nyelveket s közjogi

Addig a vadrózsa — mint a népmesében — benövi a két szerető szív sirját, hogy a koporsók fölött összeboruljon, egymásba fonódjon örök jelképül az örök, nagy szerelemnek, amely a két nyugovót életükben összefonta. A vadméhek pedig, amikor mézet szedni odarepülnek a virágokra: halkán zümmögik be a koporsókhöz, az örök nyugalomra tértekhez az élők szeretetét.

Az összefonódott rózsáak virágai örökké virágozni fogják a népek mindennél tovább élő szeretetét, mert míg a nép él, él annak szeretete is. A magyar nép története tele van mondával, mesével. Keletkezése, származása, vándorlásai, hazájának elfoglalása, királyságának története, szenvedései és örömei mind, mint ilyen szép meséknek édes, bus történelme. Ezek a legendák szaporodnak meg egy történelmi nagy ember vércsöpjéiből íródott legendával. Nekünk már volt egy legendás trónörökösünk, most lesz már kettő. Mindakettőt népeknek kiapadhatatlan nagy szeretete kísérte el a sirig. Egyiket a kapucinusok sirboltjába, a másikat most az artstetteni kastély koszorus, virágos parkjának kriptájába. És mindakettőnek emléket kegyelettel őrzik a magyar szívek, a melyek olyan nagyon tudnak szeretni, mint kerek e világon senki.

A szerető szívek koporsója körül kinövő virágokat a mi könyeink is segítik magasra nőni és ha megmozgatja fejüket a szellő s azokat busan hajtogatják a koporsók felé, e szellőben a mi sóhajlásunk is ott van: izenetet visz a hatalmas uralkodónak indult Habsburg utolsó csöndes

ismereteket szerzett, hogy ne találja készületlenül az idő, amikor majd trónra lép. Egészsége helyreállt s ekkor még nagyobb szorgalommal látott hozzá a tanuláshoz. Egy Petrozsányi nevű csángó fiatal ember lett a magyar nyelvemestere, aki a soproni ág. ev. főgimnáziumban tett érettségét, de református volt. Ezt a fiatal embert nagyon jól ismerte e sorok írója, s midőn a kilencvenes években a bécsi Tegethoff-szobor előtt találkozott vele, meglepetve hallotta tőle, hogy a trónörökös magyar nyelvemestere, aki vasszorgalommal tanul magyarul. Felfogása nem gyors, de amit megjegyez magának, azt nem felejtí el többé. Szelidnek, jólelkűnek, polgári egyszerűségűnek mondotta, akinek ritka nagy akaraterejét csodálja.

Már maga az a körülmény, hogy a trónörökös egy szegény sorsu, teljesen árva és hozzá protestáns ifjut vett magához magyar nyelvtanítóul, mutatja az ő egyszerű, puritán gondolkodását, vallási türelmességét, s a leg-erősebb cáfolata annak, hogy ő első sorban katolikus volt s csak aztán trónörökös.

A mély vallásosság mindenkinél erény, annál nagyobb és tündöklőbb erény egy uralkodásra praedestinált királyi hercegnél. A vallásos érzés csak nemesítőleg hathat lelki világukra és sohse rombolólag, mint a modern istentagadás iszapos áramlata.

Mindig tartózkodó volt és zárkózottságában tökéletes ellentéte Rudolff trónörökös-

nyughelyére, hogy szeretettel, kegyelettel őrizzük a nevét, akinek szive is annyi szeretettel volt tele hitves, gyermekek, haza és népek iránt.

Álmodozzon a nagy alvó örökké család, haza és népek szeretetéről, boldogságáról.

Késedelem a választók összeírásában

A belügyminiszter nem küldte meg a nyomtatványokat.

A belügyminiszter az 1913. évi XIV. törvények szerint rendelt új választói névjegyzék összeállítására a központi választmányt fölhívta. A választmány tudvalevően megalakította az összeíró küldöttségeket is és kibocsátotta a polgársághoz a hirdetményeket arról, hogy az összeírás e hó 10-én kezdődik. E hirdetményben *büntetés terhe alatt fölhívta a munkaadókat arra, hogy munkásaikról a szükséges adatokat jegyzékbe foglalva bocsássa az összeíró küldöttségek rendelkezésére.*

A belügyminiszter e jegyzékről mintát is küldött a központi választmánynak ezzel, hogy azt a szükséges mennyiségben rendelkezésre fogja bocsátani. Erre annál inkább szükség van, mert a bemutatandó jegyzék nyomtatványa egyben utmutató arra vonatkozóan, hogy milyen adatokat kell beszoolgáltatni a munkaadóknak.

A jegyzék beterjesztésére kitűzött idő azonban rohamosan közeledik és a belügyminiszter még mindig nem küldte meg a központi választmánynak a szükséges nyomtatványokat, *Domahidy* Elemér főispán s a központi választmány is sürgős fölterjesztésben kérte pedig azok megküldését, sőt táviratváltás is folyt ebben a kérdésben, de eddig még *eredménytelenül*, mert csupán annyi válasz érkezett, hogy a szükséges jegyzékeket utnak indítják.

A késedelem erősen befolyásolja az összeírás munkáját, mert még ha a jegyzékek hétfőre meg is érkeznek, a munkaadóknak az-

ért még jelentkezni kell és nem csekély munkát ad annak kiállítása sem egyrészt, mert az egész követendő eljárás új, abban a munkaadók járatlanok, másrészt mert a kimutatás meglehetősen komplikált és igen sok körülménynek figyelembe vételét s adatnak beillesztését kívánja.

A központi választmány egyébként minden más tekintetben elkészült az előmunkálatokkal és az összeíró küldöttségek — amint ezt a kibocsátott hirdetmény közli is — e hó 10-én megkezdik működésüket: a névjegyzék tervezet összeállítását. Az összeíró küldöttségeknek azok a tagjai, akik a központi választmány szerdai ülésén az esküt nem tették le, a törvényben előírt ezt az esküt holnap, *vasárnap délelőtt 10 órakor* teszik le a polgármester hivatalában.

Károlyi Mihály gróf a francia sajtóban a hazájáról

A képviselőház ülése.

A képviselőház elnöksége már kiüggesztette plakátiát, amellyel hétfő délelőtt 10 órára ülése szólítja a képviselőházat. Tárgyszorzata az ülésnek csak annyi, hogy határozatok a további teendőkről. Hír szerint a kormány kedden tárgyalja az új szeszadó- és a jogilletékekre vonatkozó törvényjavaslatokat. Az ellenzék részt vesz a két törvényjavaslat tárgyalásán.

Károlyi lecsepül bennünket.

Károlyi Mihály gróf ismét hallat magáról a francia sajtóban. Ugy látszik, nem elégette meg a gazdasági viszonyaink diszkreditálása körül szerzett babérait, ezuttal a politikai térre csap át. A párisi *Temps*-nak, annak az elterjedt francia lapnak siet a mi politikánk befeketésénél segítségére, amely lap a legszenvedélyesebb szószólója a reánk törő szláv propagandának és a monarchia politikájának rendszeres elferdítésével izgatja ellenünk a francia közvéleményt s most már megvan az a nagy elégtétele, hogy a magyar függetlenségi párt elnökére hivatkozhatik. Károlyi hosszú beszélgetést folytatott a lap egyik

szerkesztőjével. Izelitőül közöljük belőle, hogy szerinte a monarchiára nézve minden háború csak végzetes lehet, ennek dacára mi vagyunk a Balkánon a legveszedelmesebb konkolyhíntők, mi vetjük el a meghasonlás magvát, és kizárólag azon célból alapítunk új államot, hogy szaporítsuk a tüzfészeket. — Addig csörtettük — ugymond — kardunkat, amíg Albánia bérceinek legszegényebb lakói sem hederitenek reá s abba a helyzetbe jutottunk, mint a mattba került sakkjátékos, akinek, bárhova lép, el kell vesznie.

Igy beszél saját hazájáról egy honfitársainak bizalmát kereső magyar ember ellenségeink egyik organumában ahhoz a francia nemzethez, amelyet a reánk szórt rágalmakkal szemben fel kellene világosítani. Hogy azután melleleg mint a korrupció, a folytonos pénzügyi botrányok és az erőszak hazáját mutat be bennünket Károlyi, ezen Károlyi Mihálytól igazán nem csodálkozhatunk. Pedig csunya madár, amelyik a saját fészket nem kiméli.

Egy debreczeni fiatalember afrikai légi utja

Megcsinálta a német repülőpostát. — Utazás a Fokföldön és Indiai oceánon át. — A repülőgép, mint a négerék bálványja.

Egy ismert debreczeni család egyik tagjának, Debreczeni Jenő világtitási-vállalati igazgató testvéröccsének érdekes vállalkozásáról számolunk be. Debreczeni Gyula gazdálkodó néhány hét előtt elindult Hamburgból, hogy felkeresse sógort, ki az afrikai német gyarmaton egyik nagy állami birtoknak igazgatója. A rendkívül kalandvágyó fiatalember különösen változatos programot állított össze utazására. Hamburgból indult el s az utirány a következő volt: föl a Fokföldön körül, az indiai oceánon át, Dar es Salm német gyarmatig, ahol sógora lakik. Debreczeni a hajón megismerkedett egy német aviatikussal, akit kormánya azzal a megbizatással küldött ki, hogy az afrikai légáramlatokat tanulmányozza légi posta létesíthetése céljából. A légi posta eszméjével

nek, akit bizalmas barátság kapcsolt a magyar főúri világhoz. A trónörökös még szorakozásában is mértéket tartott s akár csehországi birtokán, akár Harnoncourt Félix gróf, vagy Pallavicini örgróf birtokán vadászott, mindig csak a nemes sportot kereste, nem pedig a világra szóló mulatozást.

Regényes szerelme és házassága oly kivételes egyéniséget sejtetett benne, aki békés és normális külpolitikai viszonyok esetén hatalmas alkotásokkal és intézményekkel készítette volna elő halhatatlanságát. Mert aki szerelméért az udvari élet annyi cselszövényét tudta erős kézzel és fenséges elhatározással széttegni, aki oly kitartással, szívóssággal és roppant energiával tudta megalapozni családi boldogságát, attól joggal remélhette volna a nemzet, hogy az ő boldogságát is ki fogja építeni. Közismert dolog, hogy hiva volt az általános választói jognak s ez lett volna hivatva új és erős alapokra fektetni a demokratikus elvek diadalra jutásával Magyarországot.

Ferencz Ferdinánd óvakodott a nagy nyilvánosságtól. Keveset mondott, ha alkalma is volt rá, mindent inkább csak sejtetett. E nagy önmegtartóztatás, amely a titokzatoság legendakörével fonta körül nemes alakját, nem hibája, hanem erénye volt. Semmit se akart tenni, amiből következtetéseket lehetett volna vonni. Azt mindenki tudta, látta, hogy talpig katona s a véderő fejlesztése, harcképessége tétele a legfőbb gondja.

Befolyását ritkán és csak kivételes ese-

tekben érvényesítette. Akiket kedvelt és szeretett, azokat minden téren támogatta, érvényesülésüket elősegítette, mindezt azonban olyan finom diszkreációval tette, hogy az egyéni érzékenységet soha sem bántotta meg. Amidőn az akadályok diadalmos leküzdése után oltárhoz vezette Chotek Zsófia grófnőt, esküvőjét a reichstadi kastélyban tartotta. Ezt a kastélyt sok történelmi emlék kapcsolja a letűnt századokhoz s ez is bizonyítja, hogy lelke a mult bübájós romantikájától volt megihletve.

Aki pedig tisztelt a történelmi hagyományokat, az ideális lelket s van érzéke egy ezeréves ország nagy tradíciói iránt.

Chotek Zsófiának ősei nagy szolgálatokat tettek egykor a dinasztának. Chotek Rudolf bizalmasa volt Mária Teréziának, rendezte a birtalom zilált pénzügyeit. A hét éves háború minden éve ötven milliót emésztett meg s ez megrendítette az állam pénzügyi egyensúlyát. Chotek Rudolf mint a fogyasztási adók, vámok és illetékek kezelője, fukarságig menő takarékosággal igyekezett helyrehozni az állam meggyengült pénzügyi erejét. Talán az ősök iránti hála is fokozta Chotek Zsófia iránti szerelmét.

Még amikor hercegnővé tette, fenség címet szerzett neki és Vilmos császár kézcsókjával ismerte el egyenjogúnak, akkor is küzdenie kellett azért, hogy feleségének méltó helyet biztosíthasson a spanyol etikett merev szokásaihoz alkalmazkodó bécsi udvarban.

De ő az apró tüszurásokért gazdag kár-

pótlást nyert a családi élet meleg verőfényében, amely tragikus haláláig mindig oly tiszta és ragyogó volt, mint a májusi égbolt. Konopisti kastélyában, amelyet Lobkovitz hercegtől vett meg és a saját finom ízlése szerint rendezett be, végtelen boldog éveket töltött. Itt érezte ő magát igazán otthon. A kastély lankás domb tetején fekszik, ódon falakkal és tornyokkal. A vadaskert sűrűjén át vezet hozzá azt ut. Pompás kertjében maga metszette, oltotta a rózsákat, gondozta a virággyakat, ez volt a legkedvesebb szórakozása. Gyermekait imádtá s példás családapa és férj volt, aki hitvesében az örök női eszményiség legszébb vonásait találta meg.

És fájdalmas tragikumában, amely az egész világ részvétét feléje irányítja sűrű könnyeivel és illatos virágaival, talán az az egyetlen momentum hat kiengesztelően, hogy akit legjobban szeretett, akiért annyi áldozatot hozott és aki a legnagyobb hűséggel és önfeláldozásig menő szeretettel viszonzta, ez szintén vele megy a kapucinusok hűvös és komor sirboltjába, ahol a koporsók és homályos fiúkék hosszú sora egy világtörténelmi eseményeit zárja le, a mulandóság és enyészet sírfödélével.

Ferencz Ferdinánd és felesége meghalt s árváiknak, akik eddig még nem ismerték a könnyet, a bánatot, a szívet őrlő gyászt, most ki nem apad a könnyük és folytonos zokogás közt sóhajtják:

— Óh, gonosz világ, add vissza a mi drága szüleinket!

Zacherlin

csakis üvegekben, ahol hirdetések kiüggesztve

már régóta foglalkozik a német kormány s több aviatikust küldött már ki tanulmányuttra. Debreczeni Gyula is kedvet kapott a merész utra s megkérte a német aviatikust, hogy vigye magával, amit az készséggel meg is tett.

Több nagy utat tett meg Afrika belsejében a levegőben Debreczeni, aki ilyformán a legelső között volt, akik az afrikai légi utat tanulmányozták. Merész kirándulásainak egyes mozzanatairól érdekes felvételeket küldött bátyjának, Debreczeni Jenőnek. A kitünően sikerült képen nagyszerűen látható, a mint a repülőgép, a benne ülő német aviatikussal és Debreczeni Gyulával leszáll a földre, ahol a gép körül nagy tömeg néger a földre borul. Mint Debreczeni írja, a néger

benszüllöttek Istennek nézzik a légi utasokat.

Érdekes, hogy Debreczeni Gyulának egy másik fivére is épp ilyen vállalkozó szellemű. Debreczeni Sándor gépészmérnök tavaly Amerikába ment tanulmányuttra. Programba vette, hogy minden hónapban más városban és más gyárban fog dolgozni, hogy ily módon alapos tanulmányokat tegyen. Hogy célját könnyebben keresztül vihesse, sehol sem mutatta be magát mérnöknek, mert egy hónapi időre a gyárak sehol sem alkalmazták volna, hanem mindenütt, mint egyszerű munkás állított be s egy hónap elmultával csendben el is hagyta a gyárat, hogy tovább folytassa változatos tanulmányutját. Ma már mint mérnök dolgozik egy nagy philadelphiai gépgyárban.

larnba érkezett. Ugyanezzel a vonattal érkeztek a főherceg katonai irodájának tagjai és más halottas vendégek is. A főherceg automobilon Artstettenbe ment, ahová 8 óra 20 perckor érkezett meg.

Délelőtt 9 óra 47 perckor a többi halottas vendég udvari különvonaton Grosspöchlarnba érkezett és automobilon Artstettenbe ment.

Artstetten, július 4. Ma délelőtt háromnegyed 11 órakor szentelték be nagy gyászpompával, *Károly Ferenc József* főherceg és az elhunytak legközelebbi rokonainak, köztük a trónörökös pár gyermekeinek és a Bécsbe érkezett előkelőségek nagyobb részének jelenlétében *Ferenc Ferdinánd* főherceg és *Hohenberg* hercegnő koporsóit.

A beszentelést *Dobner* kanonok végezte nagy egyházi asszisztenciával. A koporsók mellett ulánus és dragonyos tisztek teljesítettek őrszolgálatot.

Harangzugás közben vitték délelőtt 11 óra 35 perckor a koporsókat a parkon át a sírbolthoz, ahol a legközelebbi rokonság jelenlétében örök nyugalomra helyezték a halottakat.

Burg Ferdinánd a temetésén.

Bécs, július 4. A *Neue Freie Presse* jelenti, hogy a megdicsőült főherceg legfiatalabb öccse, az egykori *Károly Ferdinánd* főherceg, *Burg Ferdinánd*, aki *Zuber Bertálynak* kötött házassága után lemondott rangjáról, engedelmet kapott a király kabinetirodájá utján, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös koporsójánál imádkozhassék. Tegnap délután, mikor elesenedett a Burg kápolnája és vége volt a pompás egyházi szertartásnak, amelyen megjelent a király és az uralkodóház minden tagja, az egykori Ferdinánd *Károly* főherceg, mint egyszerű polgárember, *polgári ruhában* bemehetett a kápolnába és letérdelve, hosszasan imádkozott, aztán föltűnés nélkül, mint ahogy jött, kisírt szemmel távozott.

Artstetten, július 4. *Burg Ferdinánd* reggel kilenc órakor érkezett a München és Salzburg felől jövő gyorsvonattal, hogy bátyja temetésén ott legyen. A pályaudvaron *Van der Straaten* kamarás, *Ferenc Ferdinánd* udvarmestere fogadta. *Burg Ferdinánd* részt vett bátyja temetésén.

Gyászmise az udvari plébánia-templomban.

Bécs, július 4. Öfelsége ma reggel fél 8 órakor *Schönbrunnból* a *Hofburgba* érkezett. Az utvonalon a királyt lelkes ovációkban részesítették.

Bécs, július 4. Ugyanakkor, amikor az artstetteni kápolnában beszentelték a holttesteket, az udvari plébánia-templomban mise volt, melyen Öfelsége, az uralkodóház tagjai, az udvartartás, az egész tábornoki kar és a helyőrség törzstisztjei vettek részt. Nagyszámu közönség jelent meg, hogy végignézzék az udvari személyek érkezését. Amikor Öfelsége és kísérete az oratoriumban helyet foglalt, *Pflüger* felszentelt püspök nagy asszisztenciával celebrálta a gyászmisét.

Zsófia hercegnő nővére.

Brüsszel, július 4. *Hohenberg Zsófia* hercegnő egyik nővére, aki egyik itteni szigoru rendszabályok alatt élő kolostorban apáca, a pápától táviratban kapott engedélyt arra, hogy Artstettenbe utazhassék és imát mondasson nővére sírjánál.

Gyászmise Cettinijében.

Cettinje, július 4. Holnap délelőtt az udvari kápolnában rekviem lesz *Ferenc Ferdinánd* főherceg és neje halála alkalmából, amelyen a királyi család, az udvari és állami méltóságok, valamint az osztrák-magyar követség tagjai fognak részt venni.

A trónörökös párt eltemették

Az artstetteni temetés — A trónörökös és a főhercegek Artstettenben — A hadparancs — A király a nemzethez — Anyomozás

A sarajevo-i tragédia áldozatainak temetése ma véget ért. A koporsók már az artstetteni sírboltban nyugszanak, ahol máától kezdve együtt aludja örök álmát az örök csöndben a két szerető szív.

A temetés a főudvarmester minden rideg terve ellenére is fényes és nagyobb nyilvánossággal folyt le, aminek különös sulyt adott az, hogy *Károly Ferenc József* trónörökös, a főhercegek és főhercegnők is megjelentek a temetésen az udvari méltóságokkal és az előkelő gyászoló közönséggel együtt.

A bécsieknek ma még egyszer módjukban volt kifejezést adni szeretetüknek és részvétüknek a kis árvák iránt, akiket a király is nagy szeretettel és kitüntetéssel fogadott, amennyiben a Burgban megadták a tiszteletjeleket. A közönség, amely az árvák érkezésére óriási tömegben jelent meg a pályau-

udvaron, szeretetének minden jelével igyekezett üdvözölni *Ferenc Ferdinánd* és *Hohenberg Zsófia* három árváját.

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A koporsókat a kriptába teszik

A temetés Artstettenben.

Grosspöchlarn, július 4. Reggel fél három órakor rendkívül heves zivatar volt. Zuhogó esőben vitték a két koporsót fáklás haddas-tyánok és tűzoltók sorsala között a váróterembe, ahol ravatalokra helyezték azokat. A *Ferenc Ferdinánd* főherceg nevét viselő 12. ulánus ezred 12 tisztje állott őrt a ravatalnál. *Bauchinger* lelkész nagyobb asszisztencia mellett beszentelte a holttesteket. A ceremónián jelen voltak: *Rumerskirch* báró főudvarmester, *Bardolf* dr. szárnysegéd, a szolgálattelvő kamarások, a főhercegi kamarai iroda személyzete, a melki és beneschau-i kerületi kapitány, a pöchlarni és beneschau-i állomásfőnökök, *Gautsch* ezredes tartományi esendőparancsnok, a *Beneschauban* állomásozó 2. számú gyalogezred tiszti kioldottsága, több hivatalos beneschau-i személy, a konopisti uradalmi igazgató és várkapitány, *Teuner* dr., az elhunyt hercegnő háziiorvosa, a nagypöchlarni községtanács.

A szent ceremónia után a vihar még nem ért véget és az eső még mindig esett. A koporsókat ezért csak reggel fél 4 órakor, amikor a zivatar kissé enyhült, vitték a pályaudvar előtt álló halottas kocsikba. Fáklás lovasokkal élén indult meg a halottas menet. A résztvevők automobilon tűzoltók és haddas-tyánok sorsala között áthaladt a falun. A korai idő ellenére nagyszámu közönség jelent meg, mely az elhunytaktól néma megindultsággal bucsuzott.

Reggel négy órakor a halottas menet a Duna-partra ért. Az eső elállt, de az ég boros volt. A koporsókat a kompra vitték, mely azután átkelt a Dunán. A résztvevők külön kompon mentek. A tulsó partra érve folytatták az utat a kastélyhoz. A három és fél kilométeres meglehetősen meredek uton a veteránusok és tűzoltók állottak sorsalat. Reggel 5 órakor a menet a kastélyba érkezett. A falu elejétől a kastélyig erdészek, vadászok, valamint az uradalmi személyzet és Artstetten község lakossága állottak sorsalat.

A koporsókat a kastély templomába vitték és ott felravatalozták.

Reggel 8 órakor *Károly Ferenc József* főherceg udvari különvonattal *Lobkowitz* herceg kamarai előljáró kíséretében *Grosspöchl-*

A politika fosztotta meg tőlük, a politika, amelyet gyakran milliók könyéből és véres verejtékéből főznek a nagy diplomácia boszorkány-konyháján. Ha ez nem lett volna, ma már ott ülne a konopisti kastély árnyas parkjában és ölikben ringathatná, csókolgathatná a gyermekeiket.

De árvákká tette őket egy örült golyója, aki dicsőségnek tartotta a gyilkolást s nemzeti hőstettnek egy birodalom gyászba borítását.

Hol lehet szebb, mint a család ölében? — mondja *Marmontel*. Innen ragadta ki a trónörökös-párt is az őrvöngő nemzetiségi fanatizmus. De golyója nemcsak egy emberpárt, hanem egy birodalom reményét ölte meg. A trónörökös nem kereste a népszerűséget. Azt tartotta, hogy ez a hír és méltóság apró pénzre váltása. De nagy szíve volt s mivel a nagy gondolatok nem az agyban, hanem a szívből születnek, ez a szív egykor áldást hozhatott volna a nemzetre.

Most már csak emléke marad meg. Az akaraterőt, a lobogó tettvágyat, a tervek és álmok virágos erdejét hamuvá perzselte az a parányi láng, amely a gyilkos revolver csövéből lobbant ki.

A részvét fekete fátyolerdőbe takarja az országot, amely nem tud kifogni a szomorú napokból, remények váratlan összeomlásából, a megpróbáltatások perzselő tüzesőjéből, a fájdalomtól és a csapásokból.

Mily szomorú igazság is, amit *Petrarca* mond:

A világon minden öröm csak rövid álom.

Kézimunkák és hozzávaló anyagok KRAUSZ GYULA KÉZIMUNKAUZLETÉBEN KOSSUTH-U. 3. vakáció és fürdőidényre leszállított áron kapható

A király a haderőhöz és népeihez

A hadparancs.

A Budapesti Közlöny holnapi száma közli a király hadparancsát, amelyet a hadsereghez és haditengerészethez intézett. A hadparancs a következő:

Hadi- és hajóparancs.

Ő császári és királyi Fensége *Ferenc Ferdinánd* főherceg, lovassági tábornok és tengernagy áldozatul esett egy megvetésre méltó merényletnek.

Mélyen átértzett gyászban siratom az összes fegyveres erőmmel egyetemben a megboldogultat, aki utolsó ténykedésével is kedvelt katonai kötelességének tett eleget. Utolsó parancsát azon derék csapatokhoz intézte, amelyek Bosznia és Hercegovinában hű odaadással, örömmel arra törekednek, hogy a tökéletesség legnagyobb fokát elérjék.

A megboldogult *magasos fölfogása kötelessége teljesítésében összhangzatban állt* azon magas állással, amelyet neki szárazföldi és tengeri haderőmben kiutaltam. Ő tevékenységének delén ragadtatott el tőlünk.

Fájdalommal hajlom meg a mindenható kikutathatatlan akarata előtt, a mely tőlem, fegyveres erőmtől és a hajóhadtól ilyen mérhéttelen áldozatot követelt.

Mindennek dacára a jövő kedvező kialakulásába vetett reményem nem inog meg és erős a bizodalom, hogy mindazon megpróbáltatásokban, amelyek nekünk osztályrészül juthatnak, a monarchia biztos támaszra talál a halálmegvető és rendíthetetlen odaadással működő osztrák-magyar haderőben.

Bécs, 1914. július hó 4-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

A hadparancsot úgy a szárazföldi haderő, mind a hajóhad előtt a legközelebbi napokban hirdetik ki.

A király a nemzethez.

Ugyancsak a hivatalos lap holnapi száma hozza a Őfelségének a királynak egy legfelsőbb kéziratát, amelyben a király a nemzethez szól. A király szövege a következő:

Kedves gróf Tisza!

Mélyen megrendülve állok annak a gonosztettnek hatása alatt, amely komoly kötelességteljesítésnek szentelt működése közepette ragadta ki az élők sorából hön szeretett Unokaöcsémét és a veszély órájában mellette híven kitartó hitvesét, és a legfájdalmasabb gyászt borította Reám és Házamra.

Ha e keserves fájdalmamban valamilyen vigaszt találhatok, úgy ez: a *meleg vonzalomnak és őszinte együttérzésnek az a megszámlálhatatlan bizonyítéka, amely éppen a közelmúlt napokban a lakosság valamennyi köréből irányult Felém.*

Bűnös kéz fosztott meg Engem szeretett rokonomtól és hű munkatársamtól, az fosztott meg oltalomra szoruló, zsengekori gyermekeket mindattól, ami

drága volt nekik e földön és halmozott kimondhatatlan fájdalmat ártatlan fejükre.

A megtévesztettek kis csoportjának eszeveszettsége azonban *nem képes megrendíteni azokat a szent kötelekeket, a melyek Engem népeimmel egybefűznek, és nem érintheti a benső szeretet érzelmeit, amelyek a monarchia minden részéből újból oly megható módon nyilvánultak meg Irányomban és az ősi uralkodóház iránt.*

Hetedfél évtizeden át osztottam népeimmel a bánatot és örömet; a legnehezebb órákban is mindig áthatott magasztos kötelességeimnek, azon milliók sorsáért való felelősségnek tudata, akikért számadással tartozom a Mindenhatónak.

Az újabb fájdalmas megpróbáltatás, amellyel Isten kifürkészhetetlen akarata Engem és a Hozzám tartozókat sújtotta, csak megerősít abban a szilárd eltökélésben, hogy a *helyesnek megismert uton népeim javára utolsó lehelletemig kitartok.* És ha majdan az ő szeretetök zálogát legbecesebb örökség gyanánt hagyhatom Utódomra, akkor ez léssen atyai gondoskodásomnak legszebb jutalma.

Megbizom Önt, hogy mindazoknak, akik e bánattal teljes napokban kipróbált hűséggel és hódolattal sereglettek Trónom körül, mélyen érzett köszönetemet nyilvánítsa.

Bécs, 1914. július hó 4-én.

FERENC JÓZSEF s. k.
Gróf Tisza István s. k.

A király szövegét a miniszterelnök megküldi valamennyi törvényhatóságnak közzététel és kihirdetés végett.

A sarajevo nyomozás

Ötven komitációs Sarajevo megy.

Szarajevo, július 4. Tegnap délután három órakor *Appel Mihály* lovag, sarajevo-i hadtestparancsnokhoz telefonértesítés érkezett egy bosnyák-szerb határállomásról. A adtestparancsnokkal azt közölték, hogy *török áruházban ötven szerb komitáció állt fel a határt.* A telefonértesítés szerint a komitációs föl vannak szerelve bombákkal s az a céljuk, hogy *fölrobbantsák a sarajevo-i fogházakat,* hogy így megakadályozzák, hogy a börtönben levő szerb foglyok valljanak s ezzel bizonyító anyagot szolgáltatassanak.

A hadtestparancsnokság ezt az értesítést eleinte nagy bizalmatlansággal fogadta, azonban néhány perccel később hiteles helyről újabb telefon-jelentést kapott, amelynek hatása alatt szigorú intézkedéseket fogantatosított.

Tíz merénylő.

Slavon-Bród, július 4. Hivatalosan megállapították, hogy a *merényletnek tíz részese van* s ezek a következők:

Princip Gavro, diák, *Cabrinovics* Nedjelko nyomdász, *Grabes* Trifkó diák, *Ilic* Danilo preparandista, *Palavestra* tanító, *Sorsics* Jókó hírlapíró, *Varasics* Jókó hírlapíró, *Jeflics* Borkó hírlapíró, *Cubrilovics* Vasó diák, *Spirics* Mirko diák.

Ezek közül kilenc embert már letartóztatt a rendőrség, a tizediket, egy diákot, az éjszaka fogták el a Bosznia-dubici állomáson és az éjszakai vonattal visszavitték Sarajevo-ba.

Pribicevics Milán tagad.

Pribicevics Milán szerb őrnagy, akit az ujságok a nyomozás eddigi adatai alapján bűnrészességgel vádoltak meg, a szerb sajtóiroda utján a következő távirati tiltakozást küldte be a budapesti lapokhoz:

— *A legkategorikusabb tagadást* kell az ujságok vádjával szembe szegezniem és kijelentem, hogy *sem a merénylet szerzőivel nem volt semmi összeköttetésem, sem pedig a sarajevo-i eseménnyel összefüggésben nem vagyok.* Ez a vád épp úgy, mint az a másik, a melyet a zágrábi hazaárulási pör alkalmával emeltek, azt célozza, hogy *gyanuba keverje fivéreimet,* akik Horvátországban aktív politikusok és ily módon a szerb-horvát koalíciót kompromittálja. A vizsgálat e vád alaptalanságát épp úgy meg fogja állapítani, mint a hogy a zágrábi vád alaptalanságát megállapította.

Belgrádból figyelmeztették Ferenc Ferdinándot a merényletre.

Prága, július 4. A nemzeti szocialista lapban, a „*Ceske Slovo*”-ban egy neves cseh orvos, aki most tért vissza Belgrádból és ott magas összeköttetései vannak, elmondja, hogy minden hivatalos cáfolat ellenére is igaz, hogy a *szerb kormány jóval a sarajevo-i látogatás előtt bizalmasan értesítette Ferenc Ferdinánd trónörökösét a reá váró veszedelméről és azt ajánlotta, hogy a belgrádi kormányhoz eljutott hírek következtében ne utazzék Boszniába.*

Lapszemle a szerb lapokból.

Bécs, július 4. A hivatalos *Wiener Zeitung* írja: A cs. és kir. távirati iroda ma egy sorozat szerb lapszemelvényt közöl, melyek rendkívül jellemzők arra, hogy a *legutóbbi eseményeket a belgrádi sajtó hogyan fogja fel és hogyan tárgyalja.* Nem akarjuk ezeket a lapszemelvényeket olvasóink előtt elhallgatni, mert fájékozhatni akarjuk őket arról, minő fel-fogások jutnak Szerbia sajtójában kifejezésre. Állást foglalunk a szerb lapok fejtegetéseihez felesleges, mert minden olvasó megfelelően értékelni és megítélni tudja majd azokat.

A *Wiener Zeitung* ezután reprodukálja a belgrádi lapszemelvényeket, melyek a bécsi és budapesti lapokban ma reggel megjelentek.

Letartóztatások Fiumében.

Fiume, július 4. Egyik itteni reggeli lap írja, hogy *Marjan Vulo* volt haditengerész altiszt Susákon több társával beszélgetett a sarajevo-i merényletről. Beszélgetés közben azt mondta:

— *Meglátjátok, mi fog még történni Isten segítségével.*

Följelentés folytán *Marjan* letartóztaták és átadták a vizsgálóbíróknak, az iratokat pedig fölterjesztették az ogulini ügyészséghez.

Fiume, július 4. A városi rendőrség az éjjel *több szerbet állított elő,* akiket rövid uton *kitiltottak* és még az éjjeli vonattal elszállítottak.

Fiume, július 4. Csütörtök óta beszélnek, hogy a sarajevo-i merényletből kifolyólag a susáki és fiumei hatóságok is nyomozást folytatnak A hatóságok a nyomozásról megtagadnak minden fölvilágosítást. Állítólag eddig 18 letartóztatás történt.

Merizzi alezredes meggyógyul

Szarajevo, július 4. A *Merizzi* alezredes állapota rosszabbodásáról szóló hírek alaptalanok. A *Neue Freie Presse* tudósítója künn járt a sarajevo-i helyőrségi kórházban és látta *Merizzi* alezredest, aki a *kertben sétált.* *Merizzi* néhány nap mulva *teljesen gyógyultan* távozik a kórházból.

Ferenc Ferdinánd Belgrádban.

Most, hogy kétségtelenül beigazolódtott, hogy a sarajevo-i gaz merényletet Belgrádból szervezték, nem érdektelen felemlíteni, hogy az elhunyt trónörökös 1902. év június

Fióközlet: Arany
János-utcza 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM.

Telefon: Fióközlet
732. Főüzlet 11-57.

havában inkognitóban Belgrádban tartózkodott. —

A trónörökös akkor Zimonyban vadászott és egyik napon hajón átrándult Belgrádba. Minthogy a határnál mindenkinek utlevélre van szüksége, Ferenc Ferdinánd „Ris-tics Nikola bécsi kereskedő” névre állíttatta ki passzusát.

A trónörökös a belgrádi „Hotel Imperial”-ban megebédelt és szerb nemzeti ételeket szolgáltatott fel magának.

Ebéd után fiakkereken Topschiderbe hajtott és az ottani parkban megnézte a helyet, ahol Mihály herceget meggyilkolták. György herceg, akkori szerb trónörökös, közben értesült a fenséges vendég otttartózkodásáról és sietett, hogy őt méltó módon fogadhassa, időközben azonban Ferenc Ferdinánd már visszautazott Zimonyba.

Védik Potiorek életét.

Szarajevó, július 4. Vasárnaptól szombatig, a borzalmas merénylet napjától a gyászos rekviemig furcsára fordult a kép Sarajevóban. Az élő trónörökös a fanatikus désláv vadság szabad prédája volt a bosnyák fővárosban, a halott trónörökös lelki üdvösségéért szálló imádságot már hihetetlenül óriási katonai készenlét védelmezte. A várost ünneplő csöndbe borította a gyászszertartás, az összes üzletek zárva voltak, zugtak a harangok és dörögtek az ágyuk. Seholy lélek az utcán — civilben, annál több a katonaság, az egész helyörség kivonult ragyogó díszben, melynek fényét alig tompították a gyász elrendelt és látható jelei. A sta táriummal lenyűgözött, a megdöbbenéstől néma város nem vette ki részét a gyászszertartásból. Csak a hivatalok fejei, a legelőkelőbb és legmegbízhatóbb polgárok kaptak meghívót és jegyet, hogy bejuthassanak a rekviemre. Egyebekben a hadsereg magának tartotta fenn a gyászünnepséget és Potiorek védelmére megtett minden olyan előkészületet, melyet az elmúlt vasárnap a trónörökös védelmére elmulasztott.

Reggel nyolc órakor kezdődött a harangzúgás Sarajevó összes templomaiban. Egy ágyulövés jelezte, hogy a rekviemre megindult a résztvevők felvonulása. A konaktól a nagytemplomig, ugyanazon az utvonalon, ahol a trónörökös ellen a merényletet elkövették, kettős katonai kordon állt sorfalat. Áttörhetetlen falnak látszott a védelem, mely mögött Potiorek tábornagy nagy kíséretével a konakból a templomba vonult. De még ezzel a védelmi berendezkedéssel sem érte be a tartomány katonai főnöke: teljes rendőri készenlét gondoskodott róla, hogy még a kettős katonai kordon közelébe se juthassanak civil emberek. Mindenki gyanus volt, aki polgári ruhában mutatkozott a konak vagy a templom közelében és ha sem meghívója, sem jegye nem volt, azonnal eltávolították. Közel harminc embert állítottak elő a két óras rekviem alatt.

Potiorek az óvintézkedésekről.

Szarajevó, július 4. A Budapesti Hirlap munkatársa előtt Potiorek tábornagy a következő kijelentéseket tette:

A hirlapok minderről adhatnak le tudósításokat, csak a nyomozásról nem, mert ezzel eddig is sokat ártottak a nyomozásnak.

Az óvintézkedések megtörténtek a trónörökös látogatása előtt. De a trónörökös nem akarta távol tartani a közönséget. Ennek jele, hogy egy üzletben kíséret nélkül

órákig tartózkodott és bevásárolt. Arról, hogy a főherceget előre figyelmeztették, mit sem tud.

Az árvák a királynál

Az árvák.

Bécs, július 4. A penzinger pályaudvarnál, ahol Ferenc Ferdinánd árváinak a bécsi kihallgatásra meg kellett érkezniük, óriási tömeg várta Zsófia hercegnőt, Miksa és Ernő hercegeket.

Délután fél három órakor meg is érkezett az udvari külön vonat s abból kiszállt a három gyermek gyászruhában Thun Jarosláv gróf kíséretében és automobilba szálltak. A tömeg nagy ovációval fogadta a gyermekeket és sokáig hosszan kendőlobogtatással integetett utánuk. Sokan hangosan sírtak.

Fél háromkor megjelent a kastély ablakában a király és hosszan nézte: mikor érkezik meg az auto. Amikor a gyermekek megérkeztek az őrsg fegyverbe lépett és a generálmarsot verték.

A husz percre tervezett kihallgatás fél óránál tovább tartott.

A kihallgatás után a király zárt kocsiban a Schönbrunnba hajtatott.

Betörés a dorogi templomba

Aranykelyhet és pénzt loptak

Hajdudorogi tudósítónk telefonálja: A múlt hónap 22-én, hétfőn reggel vakmerő betörés történt a görög katolikus templomban. Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a templomba, ahonnan egy arany kelyhet és egy perselyből pénzt loptak el. A betörést a sekrestyés vette észre, mikor takarítani akart.

Jelentették a betörést a csendőrségen, a mely széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Gócs csendőrőrmester fáradozott az ügyben; fáradságát siker koronázta, amennyiben ma elfogta a tetteseket V. Orosz László 19 éves kőműves-tanonc és Fiala Sándor 19 éves pékinas, hajdudorogi lakosok személyében.

A csendőrőrmester vallatára fogta a suhancokat, akik közül Fiala Sándor töredelmes, beismerő vallomást tett. Elbeszélte, hogy vasárnap délelőtt a mise alatt határozta el Orosszal a betörést. Éjszaka betörte a karzat ablakát, bemászott a kórusba, ahonnan egy meszelőrudon kuszott le az oltárig. A szentélyben azután megáhozt egy arany kelyhet s kifelé jövet feltört egy perselyt, amelyből 50—60 korona körüli összeget loptott ki. A pénz és a kelyhet tőle V. Orosz vette át, aki megőrzés végett egy rokonának adta oda.

V. Orosz László tagadja bünrészességét, de a bizonyítékok ellene szólnak. A csendőrség mind a két gyanúsítottat őrizetbe vette; a kőművestanonc vidékre költözött rokonánál holnap házkutatást tartanak a csendőrök.

A tettesek kilétét érdekes körülmények között állapította meg Gócs őrmester. Hajdudorogon igen sokan ismerték a fürge pékinast, aki a betörést követő napon otthagya gazdáját. Fiala Sándorról jól tudták, hogy ügyes mászó s a leleményes csendőrőrmester erről, valamint hirtelen távozásáról fogta gyanuba a pékinast, aki vallatása során társát is megnevezte.

Gyászistentiszteletek a trónörökös párért a debreczeni templomokban

Debrecen részvétének és gyászának a kifejezése elementárisan felemelő erővel nyilatkozott meg ma délelőtt a debreceni református nagytemplomban, a római katolikus, a görög katolikus és az izraelita templomokban. A fájdalom mélysége és a könnyek forrósága, azok mutatták igazán, hogy ez a tragikus csapás milyen erővel sújtotta le a magyar nemzetet.

Debrecen közönsége néma fájdalommal zarándokolt el a templomokba, hogy egy szivből fakadt imát mondjon el a két fejedelmi halottért, akik immár örökre lezárult ajakkal nyugosznak az artstetteni kriptában.

Debrecen négy felekezetének temploma egy más után szolgáltatva a gyászistentiszteletet. Mint a fájdalom fölmagasosult zsolozsmája, úgy szállt, szállt a debreceni templomok öblös mélyéből az ájtatos könyörgés az Urhoz, hogy a legnagyobb királytragédia két halott hősnének adjon örök nyugalmat a feltámadásig . . .

Debrecen kegyelete már tegnap este beharangozta a mai megilletődött gyászistentiszteleteket. A kávéházakban elhallgatott a zene a tegnapi estén, az orfeumokban, kabarékban, cirkuszban előadás nem volt.

A nagytemplomban.

Ma reggel 8 órakor a nagytemplom harangjai méltóságos ünnepélyességgel kondultak meg, jelezvén, hogy kezdetét vette a gyászistentisztelet.

Ekkorára a nagytemplom hatalmas hajóját már megtöltötte a gyászoló közönség, a melynek soraiban ott láttuk Debrecen társadalmának színet-javát. Az első padosorokban foglaltak helyet Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, gróf Degenfeld József főgondnok, Berzeviczy Béla Vilmoshuszár ezredes, Kulín Imre táblai tanácselnök, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, Márk Endre udvari tanácsos, Géresi Kálmán tankerületi főigazgató, dr. Tüdös János országgyűlési képviselő, dr. Magoss György tiszti főügyész, Lestyán Adorján udvari tanácsos, dr. Kun Béla akadémiai igazgató, Szabó Kálmán főjegyző, dr. Vargha Elemér tanácsnok, dr. Czeglédy Mihály tiszti főügyész, Rásó István főispáni titkár, Pákozdy Sándor főjegyző, dr. Kardos Albert főrealiskolai igazgató, dr. Gáthy Bálint kir. ügyész, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, stb-ek. stb-ek. Szép számban voltak jelen társadalmunk előkelő hölgytagjai, a törvényhatósági bizottság, a bírói kar s képviselve volt valamennyi állami hivatalunk.

Nyolc órakor fölcsendült a főiskolai kántus gyönyörű gyászéneke, majd utána egy közének; ezután Baltazár Dezső dr. püspök nemes alakja jelent meg a szószéken s a következő, csodás erővel lenyűgöző, nagyszerű lendülettel szálló, a lélek mélyéig megrendítő imát mondotta el, melyet a közönség állva hallgatott végig:

Baltazár Dezső imája.

Mindenható Isten! Mennyei édes Atyánk! Egyedül való állandóság és bizonyosság mind az égben, mind a földön: életünkben is, halá-

Szt. Lukács-**Kristály** forrás **ásványviz**

a világ elterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KOZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

lunkban is. Eljöttünk újra Hozzád veszedelmektől hajtva, ostorodtól verve; hogy védelmet keressünk Nálad, miután alázatosan megcsókoltuk tanító kezdetet.

Kinn az élet semmi bizonyosságot sem ad. A búske építés romjairól hányszor sir fel hozzád a panasz? Hány erő török derékba előtted. Hány magas vár hanyatlik alá? Az utszél zsenge fűszála a tél haváig megáll tapodatlanul: a föld kebelének rejtett szikláját porrá, hamuvá törve szórja ki a nála hatalmasabb erő. A hópehelynek a magasságok meredekje csendes védelmet ad: a tenger tömredék vizét nyugtalan habokká veri a vihar ostora. Kunyhó alatt védeft álom csöndje magasztal: paloták ölen nyughatatlan félés rimáncodik Hozzád. A lelki szegénység nyugodt biztonsággal mosolyog; tépelődéssel vívódik a tudomány. A bűn dicsekedve emeli fejét; a becsület kísértetek közt szorong. Az ut porában játszó gyermeknek hajszála se görbül; védő fegyverek erdője között életét veszti a fejedelmi vezér. A gyöngye emelkedik, alászáll az erős.

Van így is, van fordítva is. Az élet törvényébe be nem láthatunk. Azt csak Te ismered, Te igazgatód. Tied az állandóság, miénk a változás; Tied a bizonyosság, miénk a kétség; Tied az ítélet, igazság és hatalom, miénk a megnyugvás, engedelem és megalázkodás.

Ebben az osztályban mindannyian egyenlők vagyunk. Emberek, gyarlók, alávetettek, mulók. Itt a bölcsesség az ügyefogyottságban testvére talál, a gazdag a koldusnál többet nem vehet; itt a bitor és a rongy egyformán fakult és a korona is lehajlik a jobbágy-taposta föld poráig. Egyforma a vér s benne az élet; egyforma a könny s benne a fájdalom; egyforma a sir s benne a halál.

De az egyenlőség mellé különböztetést is csinál. A talentumnak mértékét nem egyformán mérted ki reánk. Az elhívásnak más és más szavával állítasz bennünket a földi küzdelembe. Ezért az egyiknek élte nyomtalan; halála lehellet, mi a semmiségbe száll, másinak életével intézmények, népek, országok erősségeit támasztod alá; halálával milliók életére teritesz gyászt.

Ilyen élet halála felett égeted most milliók lelkét kétségek tüzeiben ilyennek koporsójára omlik most a könnyek tengere s borul egész erdeje a gyászkoszorúknak. Birodalmak örökösét, koronák várományosát fektetted ravatalra, népek reményességét szállítottad vele sirba.

És mi mégsem szállunk perbe Veled; züggölődés helyett a megnyugvás csendes szavát tördeljük eléd. Sőt a vigasztalódás forrására is rá tudunk találni s lelkünk gyászból a Te dicsőítésed szava is kicsendül. Még a gonosztevért sém üldözi lelkünk háboruja. Az ítélet Tied. Mi csak földi nyomorult életén végezhetnénk el a számadást; a Te bírói széked ítélete az örökkévalóságra szól. Mi csak tapogatóznánk az igazság nyomán; a Te ítéleted csalhatatlanul vet az idvességre, vagy a kárhozatra.

Dicsőítésedre azért fordul a lelkünk siralma, mert a nagy gyász nyilvánvalóvá teszi, hogy nagy volt az a lélek, mely Tőled jött s Hozzád visszaszállott. Nagy volt az erővel, mely által meg tudta magát utadban tartani; nagy a nyugalommal, melyet a magasság sem tudott megszedíteni; nagy a csendességben, mellyel méltóságát hordozta; nagy a szívből annak szeretetében, hogy érette egész fényes jövendőt kockára vetett s királyi öröklés folytonosságát feláldozott. Naggyá tetted a halálban is. Hivatása közben, népeiért véreztetted el s hogy a martýromság fényébe beszövedjék a meleg sugár: együtt azzal, kit e földön te utánnad legjobban szeretted.

Lelküket emeld a magasba megdicsőítéssel: együtt áld meg, együtt idvezítsed. Árvákra boruljon oltalmad sátora s hulljon a vigasztalódás fénye kárpótló boldogsággal. Aki mellől elvette legerősebb támaszát: áldd meg Isten! királyok Istene az ősz királyt. Sok próbáltatása tövis koronáját hadd fűzze tele virágaival népeink, országaink hűsége, szeretete; életének alkonyát tegye derűssé az a sok imádság, melynek foglaltványában az ő neve naponta emeltetik hozzád.

Járj táborát erős Isten! hazánk békessége, biztonsága, hatalma és jóléte körül; hogy a

népek milliói, kik egyek a gyászbán, legyek egyek a boldogság, diadal és dicsőség örömeiben is; de mindenek felett a Te dicsőítésedben.

Amen.

Az egyszerűségében fölemelően ható gyászistentiszteletet közénék zárta be.

Rekviem a római katolikus templomban.

A Szent Anna-utcai római katolikus templomban délelőtt 9 órára volt kitűzve a trónörökös pár lelki üdvéért tartandó rekviem kezdete.

Gyönyörű gyászpompa keretében tartották meg a rekviemet.

Fél 9 órakor felvonult a templom elé a 39-ik gyalogezrednek egy díszszázada, fél század a 61. gyalogezredtől, négy század a 3-ik honvéd gyalogezred részéről, egy század Vilmos-huszár és egy század 2-ik számú honvédhuszár.

A templomot díszbe öltözött katonatisztek — a helyőrség tisztika ugyszólván kivétel nélkül — a városi és vármegyei notabilitások és nagy közönség töltötte meg. — A rekviemet Gróh Ferenc prépost-plébános tartotta meg nagy segédlettel, miközben a kórus megható gyászeneket adott elő.

Rekviem a görög katolikus templomban.

Délelőtt 10 órakor vette kezdetét a rekviem az Attila-téri szép görög katolikus templomban, amely már jóval korábban megtelt ájtatos hívőkkel.

Fentartott hely jutott a hatóságok, a helyőrség s a notabilitások részére.

A rekviemet maga Miklóssy István, a hajdudorogi görög katolikus egyházmegye püspöke tartotta fényes segédlettel. A magyar nyelven tartott gyászünnepség mélyen meghatóta a közönséget.

Az izraelita templomban.

Az izraelita templomban délelőtt tizenegy órára volt kitűzve a gyászistentisztelet. A széles és mély imaház szorongásig megtelt közönséggel, melynek soraiban helyet foglaltak hatóságaink vezető tisztviselői és társadalmunk előkelőségei.

A templomi énekgyönyörű énekszámok után Krausz Vilmos főrabbi mondott magas szárnyalású, gyönyörű gyászbeszédet, mely mélyen meghatóta a hallgatóságot.

Az ágostai evangélikus egyház holnap tartja meg gyászistentiszteletét.

APOLLO

HOLNAP, HÉTFŐN

A trónörökös pár temetése Trieszt és Bécsben

Csak egy napig. Folytatólagos előadás délelőtt 11 órától éj-jel 11 óráig. Bárminő hely 20 fillér. Csak egyféle helyár.

SALVATOR

kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, cukorbetegség-nél, vörheny-nél, cmész-tési és lőlegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúkbán.

SCHULTES AGOST Sainyo-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

A választott királyok balsorsa

Napoleontól Wied Vilmosig

A „választott” királyok, értvén ez alatt azokat az uralkodókat, akik nem atyáik trónjának örököséiként jutottak kormányra, hanem úgy választották ki őket arra a szerepre, hogy egy eddig előttük idegen nép felett uralkodjanak, mindenha igen szerencsétlenül voltak. A most nagy szorongatásban vergődő Wied Vilmos alban fejedelem balsorsa adta meg az ösztönzést egy olasz írónak arra, hogy a „Nuova Italia”-ban a „választott uralkodók” sorsáról megemlékezzen.

Legelőször Napoleont említi meg az olasz írónő. Ismeretesek — írja — azok a világtörténelmi események, amelyek Napoleon szerencsecsillagát felhozták, majd végét jelentették. Utal ezután II. Viktor Emánuel fiának, Savoia-i Amadé hercegnek sorsára, akinek le kellett mondanai a spanyol királyi trónról, ahova meghívás révén jutott fel. Ferenc József uralkodónk fitestvérenek, Miksa mexikói császárnak sorsát is felemlíti az olasz írónő, aki ezután Görögország kiválasztott uralkodóinak balsorsát eszette. Az első ezek közt Wittelsbach Ottó, I. Lajos bajor király fia. Az 1832. augusztus havában tartott londoni konferencia határozta értelmében választotta görög királlyá a nemzetgyűlés. Sem az oldalán álló honfitársai és barátjai, sem az a fegyveres erő, amelyet atyja támogatására küldött, nem voltak képesek megszilárdítani ingó trónját.

Egy forradalmi mozgalom megfosztotta királyi koronájától. Anglia ajánlatára utódjául XI. Keresztély dán király másodszülető fiát választotta meg Görögországnak. A dán herceg, akit tulajdonképpen Vilmosnak hívtak, I. György néven lépett trónra. I. György nem nagyon lelkesedett az uralkodás örömeiért. Egyszer később ezeket mondta:

— Csak egynek örültem, amikor a trónt felajánlották, — megszabadulok a számtan-professzorom rettenetes tekintélyétől — gondoltam.

Élénken élhet még az emlékezetekben, hogy milyen tragikus véget ért I. György a balkáni háború alatt.

Betörés egy mozi épületében

Pénzt loptak el a betörők

Ma éjszaka fél tizenkét órakor Bisothka István építész, az Uránia-mozgó tulajdonosa, telefonon közölte a főkapitányság központi ügyeletével, hogy Egyház-tér 13. szám alatti lakásában betörők jártak s a szobákból készpénzt és ruhaneműt elloptak.

Harsányi Imre dr. ügyeletes rendőrkapitány a jelentés vétele után nyomban kiment a helyszínre, ahol a detektivekkel szemlét tartottak. Megállapítást nyert, hogy a betörést kilenc és tíz óra között követték el, míg az építész a földszinten levő moziban tartózkodott. Ez idő alatt a cselédség sem volt odahaza s így feltűnést nélkül maradt a lakás.

A tettes álkulcs segítségével hatolt be Bisothka harmadik emeleti lakásába. Végigjárta a lakosztályt, kinyitotta a szekrényeket; de oman nem vitt el semmit: A lakásból átment az építész irodájába és dolgozó szobájába; itt az íróasztalokat feltörte, tartalmát kibőlt. Bisothka íróasztalában egy pénztárcában száz korona készpénzt talált a betörők s ezt magához vette. A ruhásszekrényt is felfor-

gatta, de hogy ebből mit vitt el, azt még nem lehetett megállapítani az új folyamán. A betörő az íróasztalban levő részvényeket ott hagyta, valamint nem nyult hozzá az acélkazettához sem, amelyben pedig nagyobb összeg volt.

A betörő távozása után gondosan bezárta az ajtót és semmiféle bűnjelt nem hagyott hátra. A rendőrség átkutatta az épületet, de nem akadott semmi gyanusra. A rendőrség megállapítása szerint a tettes a helyzettel ismerős egyén lehetett. A nyomozást folytatják.

— Aki friss és egészséges akar maradni, igyék naponta reggelizés előtt egy pohár természetes Ferencz József keserűvizet. Ez gyorsan rendbehozza a sok ételtől megítált megterhelte gyomrot és beleket, tisztítja a vért, rendkívül fokozza az anyagcserét, s megővő sok, súlyos kimeneteli betegségtől. A bécs-wiedeni országos közpórház főorvosainak egyező tapasztalatai szerint a Ferencz József víz nemcsak tökéletes sós oldó és hajtó szer, hanem az a kellemes tulajdonsága is meg van neki, hogy még mérsékelt adagokban is biztos eredményt idéz elő, anélkül, hogy a legesekélyebb kellemetlen mellékhatással járna. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és fűszerüzletben.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, július 5-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Farkas János s.-lelkész, délután Hajdu Gyula s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Konrád Zoltán s.-lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész, délután Pánczél Jenő s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután Uray Sándor lelkész, az Árpádtéri templomban Demeter Gyula s.-lelkész, délután Balogh Béla s.-lelkész, az ispotályi templomban Balogh Béla s.-lelkész, délután Polgár Gyula s.-lelkész, a homokkerti imaházban a ref. olvasóegylet tízéves jubileuma alkalmából Jánosi Zoltán lelkész.

— A miniszterelnök Budapesten. Gróf Tisza István miniszterelnök tegnap este a 10 óra 20 perckor induló brucki személyvonattal Bécsből elutazott és ma reggel 6 óra 25 perckor érkezett Budapestre. Egyenesen a miniszterelnöki palotába hajtatott.

— Hitelesítő közgyűlés. Ma délután négy órakor volt Domahidy Elemér főispán elnökelete alatt a városháza kistanácsstermében a hitelesítő közgyűlés, amelyen a három napig tartott nyári rendes közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— A debreceni kórház deficitje. A kórházi bizottság ma délután ülést tartott, amelyen tárgyalták Fráter Imre dr.-nak a kórház állapotáról adott terjedelmes és minden tekintetben kimerítő és alapos jelentését. Ennek tárgyalása után a bizottság kimondta, hogy kérni fogja a tanácstól: a város vegye át a kórház büdzséjében öt-hat év óta 62,000 koronára felhúzódkodott deficitet, hogy a kórház döccenés nélkül teljesíthesse emberbaráti kötelességét.

— Ferenc Ferdinánd cigányprimása. Szentestől írják: Lehota Bandi cigányprimás, aki bandájával együtt Egyiptomban volt akkor, amikor Ferenc Ferdinánd trónörökös is arra utazott, kedvence primása volt a főhercegnek. A cigányprimás most beadványt intézett a szentesi városi tanácshoz, amelyben eladja, hogy „mérhetetlen fájdalommal érzik át a trónörökös elhunytával bekövetkezett helyrehozhatatlan csapást és a hegedűt nem hatósági rendelkezésre, hanem önszántukból tették le, de mivel valamennyien családos emberek, a munkaszünet vérről megszentelt napjaira a várostól sürgős segílyt kérnek. Az élmes cigányprimás kérvényéről tudomást szereztek a többi zenészek és hasonló kérésrel fordultak a városhoz.

— Elegáns girardi-kalapok, gyönyörű nyakkendő-ujdonságok és tenis-övek nagy választékban Frank Imrénél.

— A debreceni máv. üzletvezetőség mentőkocsija. A magyar államvasutak igazgatósága egy régebben kelt rendelete folytán a debreceni üzletvezetőség mentőkocsit építtetett. A napokban készült el a kocsij, amelyet a nagyalomáson egyik mellékvágányra állítottak be. A kocsij egyszerű szerkezetű, berendezését és használhatóságát tegnap mutatták be a mentőegyesületnek. A máv. mentőkocsija Pulmann-rendszerű, nyolc személyre van berendezve, függőágyakkal és hordágyakkal. A legtokéletesebb mentőszerekkel van ellátva a kocsij, amely kettős tengellyel bír s így rázóképesége minimális.

— Makacs öngyilkos. Nyiregyházi tudósítónk jelenti: Horváth Mihály rakamazilakos, aki nagy nyomora miatt már háromszor kísérelte meg az öngyilkosságot, tegnap éjjel a vonat elé fekiődött. A vonat teljesen levágta a fejét, melyet másnap reggel az árokban találtak meg.

— Nagyobb adomány a Csokonai-kör részére. A Csokonai-körnek újabb áldozókészpártfogója akadt, dr. Gál Zoltán ügyvéd, a körnek legutóbb választott választmányi tagja személyesen. Dr. Gál Zoltán évi 100 koronát ajánlott fel a Csokonai-kultusz céljaira. Érdemesnek tartjuk a levelet, amelynek kíséretében az első 100 koronát beküldte, teljes terjedelmében közölni:

Tekintetes Választmány! Van szerencsém felajánlani a Csokonai-kultusznak irodalmi vagy művészeti uton való előmozdítására 100 koronát. Ezt az adományt tehetőségemhez képest évenként meg fogom újítani, amíg a megfelelő tőkét be nem szolgáltatom a Kör pénztárába. Az évi 100 korona felhasználásában szabad kezet adok a Tekintetes Választmánynak, de óhajtanám, ha a Kör vagy több, legfeljebb öt évi adományomat Csokonairól szóló tanulmányok jutalmazására és kinyomatására, Csokonai ismertebb költeményeinek megjelenítésére vagy már a meglévő dallamok kiadására, Csokonaira vonatkozó rajzok, képek megrendelésére és sokszorosítására fordítaná. Az első 100 koronát, mint 1914. évi adományt, jelen soraimhoz melléklelem s kérem annak elfogadását. Mély tisztelettel: Dr. Gál Zoltán, a Csokonai-kör tagja.

— Beiratások a Kereskedelmi Tanintézet egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamán. A beiratások július 6., 7., 8-án lesznek d. e. 11—12-ig a Kereskedelmi Tanintézet igazgatóságának irodájában. A beírásnál a felvételi díj és egy negyedévi tandíj 25 K fizetendő. Az iskolai bizonyítvány, a születési okmány és az újraoltási bizonyítvány bemutatása szükséges. Szorgalmas tanulók a második félévben tandíjkedvezményt kaphatnak. A tanulmányon a felső ker. iskola képesített szaktanári tanítanak. A növendékek állandó női felügyelet alatt állanak.

— Magyar lovak a szerb hadseregben. Zimonyból jelentik: A szerb kormány hadserege számára Magyarországból sok lovat vásároltat. Az első szállítmány, 960 ló, most érkezett meg Belgrádba. A lovakat elég magas áron kellett vásárolniuk. Átlag hatszáz koronát adtak értük. A vásárlás tovább tart, mert Szerbia a két háborúban sok katonalovast veszített, de különben is erősen szervezi hadseregét és ehhez kell a sok katonaló.

APOLLO

MA. VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÉS 5 ÓRAKOR FÉLHELYÁRAKKAL. ESTI ELŐADÁSOK 7 ÉS 9 ÓRAKOR

SZERAJEVŐI RÉMNAPOK

A Kino-riport felvétele.

KARINTHY FRIGYES — UJ KINEMASZKECCSE

FIXIROZZÁK A FELESÉGEM

Keserves tréfa 6 képből.

A JÉGASSZONY

Színmű 4 felvonásban.

Hétfőn: **A TRÓNÖRÖKÖSPÁR TEMETÉSE.**

— Bicskával támadt a feleségére. Kovács István Gerébi-telepi napszámos valami felett összekülönbözött a feleségével, aki ott akarta hagyni. Kovács emiatt annyira dühös lett, hogy előrántotta bicskáját s leléssel fenyegette meg nejét, aki a csendőrséghez fordult oltalomért. A csendőrök a napszámost feljelentették a büntető járásbíró-ságon.

— A törvényhatósági telefon bajai. Nyírmártonfalva község előljárósága sürgető kérvényt intézett a nagyváradai posta- és távirda-igazgatóságához, hogy a szabolicsmegyei községek és Debreczen város által több ízben megsürgtetett és a távirda-igazgatóság által már megígért debreczen-vámospécsi új távbeszélő áramkört mielőbb építtesse meg. Ideje volna már ezt a tovább nem halasztható munkálatot megkezdeni, mert arra a vonalra most már oly sok község van rákapcsolva, hogy teljesen alkalmatlan a forgalom lebonyolítására, s Debreczen városnak és egy nagy vidéknek fontos érdeke függök ahhoz, hogy ez a munkálattal mennél előbb befejeztessék. Éppen most, amikor oly sok munkás van munka nélkül, kellene már elhatározott állami munkákat végeztetni és így a munkanélkülieknek munkát adni.

— Az általános vélemény a Fővárosi Sörfőző r. t. kőbányai sörgyártmányairól ki-tünőnek bizonyult; minden egyes sörfaja jó, ez meg is látszik mindazon vendéglős és ital-mérő helyiségeken, hol ezen söröket kimérik, a forgalom és az érdeklődés folyton fokozódik. A Mátyás Király sörök, továbbá a palackokban fejtett Márciusi és Király sörök, felül-mul minden minőséget. Mondhatni kevés sör-ivó van városunkban és környékén, ki nem a legszívesebben ezen söröket issza. Mint halljuk naponként több waggon érkezik Debreczenbe.

— Az ultimó. (Az Uránus-mozgó slágerre.) Megható kedves romantika, a modern, rohanó élet forgatagából van merítve a téma. Állíthatjuk, hogy „Az ultimó” egyike a leg-érdekesebb, izgalmas liktetési drámáknak, melyet az Uránus-mozgó ma — vasárnap — délután 3 órakor mutat be utoljára.

— Házasságok. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő jegyvespárok jelentkeztek kihirdetés végett: Kiss Sándor—Köteles Julianna, Demian János—Lukács Erzsébet, Barabás Béla dr.—Pander Gizella, Bordás Benjámín—Török Erzsébet, Molnár Lajos—Tóth Mária.

Házasságot kötöttek: Trattner Samu—Feldmann Mariska, Jelényi János—Pap Zsuzsanna, Vargha Gyula—Fekete Lujza, Faragó István—Tóth Terézia, Tercz Antal—Kapus Margit, Szabó András—Kovács Erzsébet, Rácz Dezső—Kiss Mariska, Tordai Sándor—Boros Anna, Rácz Mihály dr.—Szabó Anna, Nagy Imre—Kormos Margit, Borbély József—Tóth Julianna, Frank Mihály—Békéssy Mariska, Nagyviday Zsigmond—Ujfalussy Melánia, nemestóthi Szabó Elemér—Szabó Anna, Zs. Nagy Ákos—Berszán Róza.

— Debrecenből Párisba kerékpáron. A fővárosi Puch motorgyár részvénytársaság és a debreceni Molnár-Testvérek cég ezer koronás díjat tűztek ki, ha valaki Debrecenből Párisba és vissza kerékpáron negyvenhat nap alatt teszi meg az utat. Szima Sándor debreceni mechanikus a napokban bejelentette, hogy vállalkozik az utra és holnap, vasárnap délután négy órakor a Nagytemplom előtti térről indul. Az egész út 13,400 kilométer: Szina ugy tervezi, hogy naponta átlag 200 kilométert fut be biciklijén.

— Beiratás. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó-utca 58.) a jövő tanévre szóló előzetes beiratások d. e. 9—12-ig eszközöltetnek.

— Nagy szerencsétlenség a nyári hőség okozta nagy gyermekhalandóság, ha a tényleg hamar megromlik és a szegény kis csecsemőknek nincs megbízható táplálékuk. Minden gondos anya tehát idejekorán kísérletet tesz kedvencénél a rég bevált Nestlé-féle gyermeklisztrel, melyet a kis gyermekek nagyon szívesen vesznek és azonkívül olcsón megszereshető. — Próbadozot díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 32. P.

Sorsra

Szig

ez alatt
váik trón-
nyra, ha-
a szerep-
mép felett
cséltlenek
sban ver-
m balsor-
sz irónő-
an a „vá-
lékezzék.
ti meg az
— azok a
ek Napo-
ajd végét
Emánuel
gnek sor-
a spanyol
vén jutott
stvérenek,
is felem-
rögország
ecsetelte.
h Ottó.
augusztus
határoz-
királyá a
o honfitár-
erő, ame-
em voltak
át.

egfosztotta
ára utód-
sodsziűlött
g. A dán
sának hiv-
I. György
odás örö-
nda:
or a trónt
számtan-
— gon-
zetekben,
György a

letében

örök

r Bisothka
ulajdonosa,
g központi
szám alatti
akból kész-

rendőrkapi-
ban kiment
szemlét tar-
a betörést
el, míg az
n tartózkó-
n volt oda-
t a lakás.

atolt be Bi-
Végigjárta
nyeket; de
sból átment
szobájába;
almát kido-
pénztárcá-
betörő s ezt
yt is felfor-

- és
S
ás
ész-
nyvlt.
lelet
3.

— **Katonák szerencsétlensége.** Nizzából táviratozzák: Az V. tüzezerred több katonája egy keskenyvágányu vasuton vissza akart térni a gyakorlótérrel a kaszárnyába. Az utolsó kocsi, amely lekapcsolódott, a me-redek pályán visszafelé rohant s kisiklott. A kisiklott kocsi nekiütődött egy sziklának s teljesen összetört. Egy katona meghalt nyolcan súlyosan megsebesültek.

— **Véres kardpárbaj.** Gyöngyösről jelentik: Véres kardpárbajt vívott ma reggel hét órakor Novoszad Arthur lapszerkesztő és Grüszler Zoltán földbirtokos. A párbaj Grüszler súlyos sebesülésével végződött. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

— **Megvert napszám.** Csütörtökön éjszaka a Szotyori-telepen Vértesi József munkás megtámadta Sipos András napszámot, akit egy vasbottal háromszor fejbe ütött. Sipos sérüléséről látéletet vétetett fel s Vértesi ellen panaszt emelt a csendőrségen.

— **Bocsásd meg a mi vétkeinket.** Egy minden ízében kiváló subtilis analízissel felépített drámát mutatott be tegnap este az Uránia-színház, a kép érdekfeszítő tartalma és művészi előadása lebilincselőleg hatnak a szemlélőre, melynek megtekintését melegen ajánljuk. A műsor többi száma is érdekfeszítő. Ma utoljára látható.

— **Orosz matrózok rendet csinálnak.** Kopenhágából jelentik: A város közelében, Kege kikötőjében állomásozik az „Oleg“ orosz hadihajó. Rögtön megérkezése után a matrózok partraszálltak és a sok tengervízre egy kis alkoholt szedtek magukba. Mikor jól berugtak, kiadták a jelszót, hogy rendet kell csinálni a városban. Végigvonultak a részeg orosz matrózok a kis dán városkán, mindenütt botrányokat csináltak, törtek, zuztak, majd felmentek a városházára. A polgármester hivatalában ott találták a város atyját, amint íróasztalánál dolgozott. „Se szó, se beszéd, jól megverték, megköztözték, ájultan otthagyták a szobájában, aztán elvonultak, s hazamentek a hajójukra, hogy kialudják a mámort. Rendet csináltak Keegében.

— **14-es számú telefonon** lehet az új fővárosi sört megrendelni.

— **Szomszédok egymásközt.** Horváth Imréné Bekecs-telepi lakos régóta haragban állott Bekecs Mihály gazdálkodóval. Tegnap délután Bekecs Mihály az utcán megleste Horváthné s egy husánggal úgy elverte, hogy az asszony nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A gazdálkodó ellen megindították az eljárást.

— **Elegáns girardi-kalapot** Frank Testvéreknél a vármegyeháza mellett.

— **Sollingeni acél-zsebkések,** ollók, borotvák, borotváló-készülékek és kellékek a legolcsóbban Mentze áruházában.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára

Bocsásd meg a mi vétkeinket.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Babolya hajba jutott. Vigjáték.
Lagó Maggiore. Természeti felvétel.
A titokzatos betörő. Rendkívül kacagató.
Szeresd felebarátodat. Életkép.
Gyulának fája a foga. Bohózat.

Előadások: ma, vasárnap d. u. 3 órától 7-ig
mérsékelttel leszállított helyárrakkal, 7 órától
rendes helyárrakkal, folytatónag bemenettel.
Bérletjegyek érvényesek.

Hétfőn, Keddén, Szerdán — július hó 6-án, 7-én, 8-án

A TITOKZATOS TALISMAN.

Társadalmi dráma 3 felv. — És kísértő műsor

— **Horner Arthur bookmaker** Debreczenben, Piac-utca 41. sz. I. emelet, elfogad az összes bel- és külföldi-versenyekre start és klasszikus versenyekre előnyös fix fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők. Double és Triple eventek. Telefon: 10-11.

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Az összes raktáron levő nyári újdonságait az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árakban árusítja Frank Sándor női-divat és fehérnemű cég, Piac-u. 69. Telefon 12-56.

— **Az Uránia mozgó-színház** hétfőn, kedden és szerdán mutatja be legújabb műsorát. Az új műsornak a kimagasló slágere a „Titokzatos talisman“.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Özv. Barakonyi Jánosné ref. 79 éves, özv. Polgári Sándorné ref. 77 éves, Timku Péter gör. kath. 20 napos, Deák Erzsébet ref. 4 éves, Keszler György r. k. 40 éves, Molnár József ref. 59 éves, Gáll Anna ref. 4 éves, Szathmári József ref. 2 hónapos, Balogh István ref. 1 hónapos.

Az új trónörökös.

Emlékezés Reichenauból.

Két gyilkos golyó rettenetes eredményű végezése váratlanul az események előterébe sodort egy ifjú emberpárt, amelyre a monarchia népei csak mint a messze jövőnek egykoron aktuálisává válható személyeire gondolt: *Károly Ferenc József*, a dalás *Ottó* főherceg fiát és feleségét, *Zitát*, a pármái hercegnőt, *Károly Ferenc József* főherceg nevét akkor kezdték emlegetni, amikor *Ferenc Ferdinánd* főherceg szerelmi regénye *Chotek* Zsófia grófnővel házasságban végződött. Az osztrák császári „Hausgesetz“ rendelkezése értelmében ugyanis e frigyből származandó gyermekek már eleve ki voltak zárva a trón öröklésének esélyességéből. A trón prezumtív várományosa így lett *Ferenc Ferdinánd* főherceg elhunyt öccsének, *Ottó* főhercegnek legidősebb fia: *Károly Ferenc József*, aki 1887 augusztusában született az alsóausztriai Pensenbengben.

A múlt év nyarán láttam *Károly Ferenc József* főherceget meghitt és minden fejedelmi külsőségtől mentes családi körében. A reichenaubi Wartholzvilla lakói voltak.

A fehérhátú *Schneeberg* és a félelmetes *Rax* hegycsúcsok tövében, a *Semmering* felé vezető utvonalon, *Bécstől* alig két órányira fekszik, a természetes csodás szépségeiben bővelkedő *Schwarzauvölgyben*, ameynek egyik legkiesebb pontján, *Reichenau* közvetlen határában, évszázados fákkal övezett parkban emelkedik a *Wartholz-kastély*, néhai *Ottó* főherceg kedvelt tartózkodási helye.

Ebben a kastélyban élt, nevelkedett *Károly Ferenc József* főherceg édesanyjának, a gondos *Mária Terézia* főhercegnőnek felügyelete alatt. Itt ismerkedett meg a közeli szomszédságban levő *Schwarzau-kastélyban* élő pármái hercegi családdal. Itt érintkezett szinte nap-nap után jövőbeli feleségével, *Zita* pármái hercegnővel és a völgyben és a körülötte elterülő kies utjain szövéődött az a szerelmi regény, amely négy esztendővel ezelőtt ragyogó boldogságu házassággal fejeződött be. A *Schwarzau* kastélyban gyült össze a fenséges nász-nép és ott volt holdog szemlélője az új házassági frigynek az öreg király is. Hová vihette volna szebb és kedvesebb emlékü nászutrá szépséges ifjú hitvesét *Károly Ferenc József*, mint gyermekkori holdog életének és sariadó szerelmének közeli tanújához, a *Wartholz-kastélyba*. Itt éltek csendes visszavonultságban mézesheteiket és alig egy esztendő múlva itt született meg frigyük elsőszülött gyümölcse is, *Ferenc József Ottó* főherceg.

Ennek a boldog családi hármasnak voltam szemlélője most egy esztendeje. *Károly Ferenc József* főherceg, mint a 39-esek őrnagya, mint más becsülettel szolgáló tisztje az armádiának, hatheti szabadságát töltötte a *Wartholz-kastélyban*. Minden udvari ceremónia kizárásával, feszes etikett távoltartásával, mint egyszerű, boldog családi életet élő pár töltötte napjait a főherceg és fiatal felesége, nemes versenyre kelve a szülői szeretet min-

den képzelhető megnyilvánításában. Minden reggel, ha kisütött a nap, a főhercegi kastély kertje mellett sétáló ott láthatta a park utjain kart-karba fűzve a főhercegi párt, amint sugárzó boldogsággal szemlélik a fehér gyermekoosiban ülő, szőkefürtű drága csöppséget, akit féltő gondossággal tologatott előttük a hófehérbe öltözött dajka. Aztán hol az egyik, hol a másik, a főherceg és a főhercegnő kikapta a kocsiból a kis gyermeket és hancurozva hintáztatta meg a levegőben. Majd a kastély kis taván himbálózó csónakba ültek, a főhercegnő karján pihent a gyermek, a főherceg pedig evezett. Néha vidám dalra is rágyujtott. Délfelé, amikor megeléknült a városi park, a nyaralók soraiban megjelent a főherceg és a főhercegnő is. Mint két jókedvű gyermek, senkivel és semmivel nem törődve, gondatlan vidámsággal jártak-keltek az emberek között s csak akkor álltak meg egy-egy percre, ha utjukban valahol játszódozó gyermekcsoportokra akadtak. Egyik-másik szőkefürtű, vagy barnahaju fiucskának vagy leánykának megsimogatták az arcockáját.

És este? Minden este a moziba jártak. Ugy van, a moziba! amely büszkélkedve, hivalkodott a cégtábláján azzal, hogy „Cs. és kir. főhercegi mozi“. S hogy minden este más-más filmekben gyönyörködhessenek, megfelelő szubvencióval támogatták a monarchia legboldogabb mozisát. Egy öreg benszülött asszonyság, a mozi tulajdonosnője, akivel a főhercegi pár minden este leereszkedő egyszerűséggel és bizalmas kedvességgel csevegett. A jó asszony ki is tett magáért. Amikor a főhercegi pár a tavalyi szomban ötvenedszer tisztelte meg magas látogatásával a nagyon szerény külsejű és berendezési mozit, díszelőadást rendezett a főhercegi pár tiszteletére. Színes villamoskörtekből megcsináltatta a főhercegi pár monogramját s a filmet bemutatta gyermekkori és későbbi képeiket, mozgófényképfelvételeiben esküvői szertartásokat... Kipirult arccal, örömteljes boldogsággal gyönyörködtek benne. A közönség pedig felállva, bensőséges tapsal tüntetett a népszerű főhercegi pár mellett.

S ha jött a vasárnap, délután 2 óra tájban ósdi szabású *Ferenc József-kabátos* urak köcsög kalappal a fejükön, a katonai szolgálót bizonyító vörös rozettával a gomblyukban, igyekeztek a *Wartholz-kastély* felé. A városka polgármestere, tanítója, jegyzője, lelkesze, patikusa és egyéb honoratiorok voltak hivatalosak a főhercegi párhoz ebédre, amelynél, mint hallottam, nem szolgált fel libériás lakásereg, hanem egy közvetlen kedvességű és melegségű vidéki kastély ceremóniamentes cselédsége. Az ebéd lefolyása sem volt szertartásos, az urak köznap dolgokról csevegtek és az ebéd befejeztével feketére és szivarra ültek a kastély terraszára. A főhercegnő pedig a figyelmes háziasszony állandó gondoskodásával ügyelt mindenre.

S ha testi énjüket nem látja az ember, *Reichenauban* bárhova fordul, bármerre lép, mégis szembent találja őket. A borbély, a mérszáros, a fűszeres, a kovács, a bognár, a csi-

URANUS

Korona-
Passage Telefon
3-28.

M A U T O L J Á R A

A berlini „Moster“ filmgyár
remek alkotása

AZ ULTIMÓ

Előkelő társadalmi dráma 3 felvonásban.

- A kaland.
- Amerikai humoreszk.
- Boldogság felé...
- Amerikai életkép.
- A mankúr kisasszony.
- Vigjáték.
- A vadászaktyák.
- Ismeretterjesztő.

Előadások: ma, vasárnap d. u. 3 órától este 7-ig
mérsékelttel leszállított helyárrakkal, 7 órától
rendes helyárrakkal, folytatónag bemenettel. Bér-
let-, trafik- és kedv-zményes jegyek érvényesek.

pész Reichenau. n majdnem mind: „Károly Ferenc József ő császári és királyi fensége és Zita főhercegnő ő császári és királyi fensége kamarái szállítója”. Ahány fotográfus, van vagy öt, kirakatában ott büszkélkedik a főhercegi család kis, nagy és legnagyobb képmása. Ott mindenki egybeforrott „a házi” főherceggel, imádják páratlan egyszerűségéért, nemes szíve jóságáért, ragaszkodásáért, csodás szépségü, boldog házasságáért. Szívesen időznek is a főhercegek a reichenauiak körében, az év minden szakában találják rá módot és alkalmat, hogy ott lehessenek. Nyáron nyaralnak ott, télen ők a védnökei a különböző téli sportünnepnek és ők tüzik a versenyek boldog győztesének a mellére a kitüntető érmeiket.

Bizonyos, egy Reichenau mindig közel marad a főhercegi pár szívéhez és így valószínű, hogy valamikor a monarchia jövődörtörténetének nem egy lapját erről a helyről fogják keltezni. R—z.

az árfolyam. — Amilyen mérvben csökken a szerb sorsjegyek ára, emelkedik a török sorsjegyeké. csütörtökön 2—10 koronával emelkedett vételek folytán az árfolyam.

NYILTÉR. *)

Értesítem mélyen tisztelt vevőimet, hogy **Szabó Ferenc Maróthy György-utca 37.** szám alatti alkalmazottam július hó 1-én üzletemből kilépett és ezentul sem üzletszerzés, sem pénzfelvételek feljogosítva nincsen, a nála teljesített fizetéseket nem fogadom el.

Debreczen, 1914 július hó 4-én.

Tisztelettel

Miklós Emil, fakereskedő.
Piac-utca 4.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A csendőr támadói. A múlt év július havában Gulyás József csendőrőrmester egy lopási ügyben nyomozott Sámsonban. Szabó Antal gyanúsították a lopás elkövetésével és Gulyás felszólította, hogy menjen fel vele a község házára. Szabó ellenszegült a parancsnak, mire a csendőr lekapta a fegyverét a válláról, hogy megfenyegetse Szabót. Ezt látva Szabó társai, Szabó Ferenc, Szabó Lajos és Horvát László a csendőrökhez ugrottak, elkapták a fegyverét és megverték a csendőrőrmestert. A debreceni törvényszék ma hatóság elleni erőszak és könyörü testi sértés büntette címén Szabó Ferencet és Antalt 4 havi, a másik kettőt két-két havi fogságra ítélte. Felebbeztek.

§ Caillauxné végtárgyalása. Párisból táviratozzák: A törvényszék elnöke tegnap megjelent Caillauxné cellájában a Saint-Lazarebörtönben, hogy személyes kívánságaira vonatkozólag kihallgassa. Miután Caillauxné a kitűzött főtárgyalás ellen nem élt kifogással, a főtárgyalást a kitűzött napon, e hónap 20-án meg fogják tartani.

Felsőzugófürdő

Szepes megye. Vasútállomás Podolin (podrádölgyei vasút). Kiterjedt fenyvesek, por- és szelmentes tócsa, 617 méter a tenger színe felett.

Kénes szénsavas hévforrások
Radioaktív

Kiváló gyógyhatású eszuz-, kőszvény-, gyomor-, vesé-, hólyagbántalmaknál, női bajok utáni visszamaradt izmágyaknál és a légzőszervek megbetegedéseinek. — **Allandó fürdőorvos.** — Olcsó száraz szobák, kitchinó konyha mérsékelt árral. Posta és telefon helyben. Prospektust küld és fővilágosítással szolgál **az uradalmi igazgatóság.**

THURZÓ-FÜRED.

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasuti állomás Gölnicebánya. 572 méter. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely !!

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — **Igen védett hely, állandóan nyitva, szép tavaszi időjárással. Kitchinó konyha és olcsó előadás.** Gyomor, bélelbajok, cukorbetegség részére külön diétetikus konyha orvosi felügyelet alatt. **Elő- és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 heti tartózkodás után 60 százalék árengedmény.** Szobák egész időnyre olcsó átalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos **adár József dr.** Prospektussal szolgál a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

!! TEJELADÁS !!

Sópusztán felállítandó 80—100 darabból álló területen októbertől termelendő tej megvételére ajánlatokat kér **Zlinszky János birtokos, Bpest, Lónyay-u. 13/a.**

GYERTYÁNLIGET

MÁRAMAROS MEGYE.
A leghygiegesebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, asványfürdő és vizgyógyintézet.
Csodálatos szép, magas fekvésű, por- és szelmentes, ózondus, enyhe levegő, kitchinó izl és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kúra fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyítók: vésztárgy, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-, bélbajok és nőbántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény május—október. Vasútállomás: Nagybooskó, Gyertyánliget. Előnyök: 1. Olcsó árak és feztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közelit vasútállomás és jó kocsiút. Interurban telefont. **A fürdőigazgatóság**

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszer a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész
Debreczen, Plac-utca 30. sz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	731.—
Osztrák hitel	601.50
4 százalékos koronajáradék	79.75
Alamvasút	688.—
Jelzálogbank	400.—
Rimamurányi	617.—
Salgótarjáni	640.—
Közuti vasút	534.—

Magánleszámtólasí kamatláb

Bécs 3 1/2% — Berlin 3 1/2% — London 2 3/4%

Budapesti gabonatőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Buza 1915. április.	12.71
„ októberre	12.91
Tengeri 1915. máj.	7.25
Rozs áprilisra	—
„ októberre	9.21
Zab áprilisra	—
„ októberre	7.57
Tengeri jul.	7.81
„ aug.	7.58

Készárú 5-tel szilárdabb.

A trónörökös betétei. A szerencsétlen véget ért trónörökös gyermekeinek a konopis-ti, chlumetzi és artstetteni kastélyokon és a hozzátartozó ingatlanokon kívül mintegy két millió koronát hagyott hátra. A készpénzösszegek betét gyanánt a Böhmische Industrial-Bank központi intézetében nyugosznak, mérvadó szakkörök véleménye szerint azonban a tőkét az ifjú hercegek gyámjai, miként a többi, a koronához tartozó vagyonokat a Rothschild-háznál kezelik majd, valószínűleg nem betét, hanem vásárlandó állampapírok formájában. Az a hír, hogy a trónörökös és neje hollandi társaságoknál biztosítva lettek volna, nem felel meg a valóságnak. Nehány év előtt magyar részről történt puhatolódzás a trónörökös betétei egy részének egy magyarországi nagy intézetnél való elhelyezése tárgyában, a tárgyalások — amelyeket a trónörökös ügyvédje, aki az Industrial-Bank jogtanácsosa is — azonban meddők maradtak.

Árfolyamok és a szimpátia. A szerb sorsjegyek értékesítése még mindig tart a bécsi tőzsdén, csütörtökön ismét másfél koronával csökkent az árfolyam. Junius 2-án 104.75 volt a sorsjegyek kurzusa, ma pedig Bécsben 97.50, nálunk valamivel magasabb

MEGHÍVÓ.

Erabéczy Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság Debreczen III-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1914 július hó 19-én délelőtt 11 órakor az intézet ügyészenek Batthyány-utca 5. szám alatt levő helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja **az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Mérleg és zárszámadás előterjesztése.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése ügyében határozat.
5. Indítványok.

Vagyon.	MÉRLEG-SZÁMLA	Teher.
Pénztár	2785.58	120000.—
Alapítási költség	462.56	3719.98
Részvényesek	1442.—	183691.29
Ingatlan	171330.26	49902.31
Gépek és felszerelések	99802.98	
Kész munka	2909.82	
Anyagok	3910.18	
Átmeneti tételek	4865.49	
Letét	45.—	
Veszteség 1912. évben	43168.30	
„ 1913. „	26591.41	
	69759.71	
	357313.58	357313.58

Költségek.	VESZTESÉG-NYERESÉG-SZÁMLA	Jövedelmek.	
Költségek	24501.14	Mosás, festés, tisztítás	66871.06
Házbérek	2935.—	Házbérek	3144.33
Fizetések	8021.40	Veszteség 1912. évben	43168.30
Munkabérek	17718.72	„ 1913. „	26591.41
Kamatok	32110.05		69759.71
Leírások alapítási költség és felszerelésekből	11320.49		
Veszteség 1912. évben	43168.30		
	139775.10		139775.10

Debreczen, 1913. december 31.

Salamon Berta, ügyvezető igazgató.

Igazgatóság:

Muraközy László, elnök. Grósz Nagy Ferencz, alelnök. Dr. Széll Kálmán, Mátyer János, Glück Ede, Fenti mérleg- és eredmény-számlát megvizsgálta, fő és segédkönyvek teteleivel megegyezőnek találta a felügyelőbizottság:

Dr. Rex Ferencz, Visky Sándor, Rosenberg Sándor, Németh Aladár.

Az alapszabályok 13. §-a szerint, ki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, a közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal a részvénykönyvbe mint részvényes kell felvéve lennie és részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a részvénytársaság pénztáránál letenni, vagy bírói letétbe tartozik helyezni.

A mérleg és zárszámadások a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a r.-t. irodájában a részvényesek által megtekinthetők.

A debreczeni ref. kollégium számvevői hivatalától.
1134—1914. szv.

Árverési hirdetés.

A debreczeni református kollégium a tulajdonában levő tiszadadai kisebbik tanya-birtokának haszonbérbeadására ezennel nyilvános szóbeli árverést hirdet.

A birtok a nagyobbik tanyabirtoktól északra esik s 1200 ölével számítva 1000 hold területtel bír.

Az árverés folyó évi augusztus hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor a kollégium kis tanácstermében fog megtartatni.

Kikiáltási ár 29.200 korona, mely összegnek 10%-a az árverés napján déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kollégium pénztárában bántéppénz gyanánt elhelyezendő.

A haszonbérbeadás a folyó 1914. évi október 1-től számított 10 évre fog történni.

A tanyabirtok kényelmes tiszti lakással és jókarban levő gazdasági épületekkel van ellátva. A birtok leltára, valamint helyszíni rajza, nemkülönben az árverési illetve haszonbérbeadási feltételek a hivatalos órák alatt a kollégium számvevői hivatalában megtekinthetők.

Az árverés eredménye felett a kollégium gazdasági tanácsa szabadon határoz.

Debreczen, 1914. évi június hó 25-én.

A Kollégiumi Gazdasági Tanács megbízásából:

Varga Pál, Márk Endre, ügyész.

Mack' féle
KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Szézezer családban használatban,
Finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi
minden időjárás ellen. Csak valódi piros kar-
tonban á 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-
Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1
Mindenhol kapható.

LUBLÓFÜRDŐ

kiterjedt fenyveserdők között.
Szénsavas (pezsgő) és moortüfűdők.

Vasas források, fűltte dusak szénsavban, ivó- fürdő- és te-
rületi gyógymód. Kétféle hatá-
sú rendszerű fürdői bántalmánál, szív-
bántalmánál, általános gyen-
gesítő, súlyos betegségek, testi és szelle-
mi túlerőltetés után, különösen pedig nő bajoknál. Pormentes, védett fekvés (566
m.) Allandó fürdőorvos Dr. Orffy Lajos budapesti nőorvos.
Kényelmes modern lakások. A vendéglő illetve konyha
Weber E. vezetése alatt áll. Finom konyha. Figyelmes iri-
szolgálat. — Penziórendszer. — Posta- és távirádlomás.

Elő- és utóidényben tetemes árkedvezmény.

Bővebb felvilágosítással szolgál és képes prospektusokat küld
az új uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Valódi brünni szövetek
az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fektet szalonruhához 20.— K-ert,
szintgy felöltőszövetet, turistaiódent, selyemkarn-
garnit, női kosztüm szöveteket sib. gyári áron
kald, mint megbízható és szolid cég mindenütt
ismert posztóipari raktár.

Siegel-Imhof Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvívó élvez, ha
szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelenté-
kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai
választék. Minőség, figyelmes kiszolgálás, meg
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Sztojikai

Erdély bérceiből fakadó természetes gyógy-
hatású ásványvíz, melyet a leghíresebb
egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak,
kapható minden fűszer-, csemege- és ásvány-
vizkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárúsítás
KONTSEK GÉZA
kereskedésében, hol mindég friss töltésben
és előnyös árban kapható.

Gyomorhajóknaál csodahatású, cukor-
betekéségeknek speciális gyógyszer. Borral
vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borvíz.

Ragyogó fehér a fehérnemű
— egy 1/2 órai főzés után —

PERSIL
önműködő
mosószerrel

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélküli
Kefelés nélküli — — Dörögölés nélküli

"PERSIL" megkíméli a fehér-
neműt, azt kazán-
ban főzve fehér lesz, mintha a napsugarak a
szabadban fehérítetté volna. — — — Gyár:
GOTTLIEB VOITH, WIEN, III/1.

Mindenütt kapható!

HELIKAL
remier

Egyedüli képviselőt

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

Szeplős

csupán a leányok, májfoltoz, kiütéses
aszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE
**MARGIT-
CRÉME ÉS
SZAPPAN.**

A Margit-crème rögtön szünteti szepőt, májfoltoz,
börkiütéseket, atkát (mitesser) s mindennemű bőrbajt.
A Margit-crémétől az arcbor tiszta, rózsás lesz, a rán-
csok, redők eltűnnek. A Margit-crémét a világ leg-
szébb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, hí-
res művésznők s is használják s el vannak ragad-
tatva annak párszáz borkonzerváló és borszépítő
hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bér-
mentve küld

Földes Kelemen gyógyszer-tára Arad.
Debreczenben kapható: Balás Ödön gyógyszer-
tárában, Jóna és Jóna drogériájában, Kubek Sándor,
Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László,
Tóth Béla gyógyszer-tárakban. — Hajduszentmihályon
kapható: Barbócz Zsigmond gyógyszer-tárában. —
Hajduböszörményben kapható: Erősey Gábor
gyógyszer-tárában

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
" CZÉGNÉL "
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók

!! nagy választékban !!

Ideggyöngge férfiak
(neurasteniában szenvedők)
kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését
tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csat-
olására küld. Nem helyileg bevezető gyogy-
szer. — — —
"NOVA MECHANIKA 116." —
Budapest — Főposta — Fiókberlet 40.

ESKA

A koncentrálo köt-
karikás Es-ka kerék
párunk által cca. 40%
erőkifejtést megtakarít.
A legfontosabb újdonság
Egyedüli árusítás:

Kastrup & Swetlik
Eger 1/B

Molnár Testvérek Debreczen.

ÜGYNÖKÖK
ügyesek és szolidok legmagasabb jutalék mel-
lett kitűnő jóhírű **írókönyv és ablakernyő**
gyártmányokhoz felvételnek.

Ernst Geyer Braunau, Csehország.

Üzemnagyobbítás folytán
nyomással:

1000 színes jómínőségű boríték	K 3-60
1000 finom fehér boríték	" 6—
1000 félív üzleti levélpapír	" 7—
1000 színes levelező-lap	" 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, mo-
dern kivitelben, hasonló olcsó árak
mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

125 szög 50 fillér, azontal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből szedve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről

apróhirdetéseket legelőszertőbb postantatványval feladni. Az apróhirdetés szövege a postantatvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelleges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon számai: Szerkesztőség 3-39, Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Levelezés

jelleges levélnél a hirdetés száma is kériük.

19 éves félárva, 400.000 korona vagyonnal, fiatal özvegy 50.000 korona hozomány és sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad „Hymen”, Berlin 18.

Vidéki gazdatiszthoz feleségül menne városi leány, ki a pusztára vágyik, keresem olyan ember ösmeretségét, aki megtudna becsülni jóságával. Hozományom és butorom van. Leveleket kérem írni „Falura vágyom” jellegre a kiadóhivatalban.

Biztos jellege alatt beküldött apróhirdetés nem közölhető.

Urileány uriember tisztességes ismeretségét keresi. Német társalgók előnyben. „Csevegés” jellege alatt kérem írni a kiadóhivatalba.

Lakás

Lakótársat keres, uriembert azonnalra — intelligens izr. uri családnál bérelt külön bejárata szobába — uriember. Esetleg teljes ellátást is kaphat. Hatvan-utca 42. Keresztépület.

Kiadó teljesen új épületben egy és két szobás uri lakások. Kishegyesi-ut. 15. Jóvízü kut.

3 szobás kerti urilakás, egész éven át lakható, azonnal kiadó a Széchenyi-kertben. Fémipariskola.

Kiadó gargon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

Kiadó csinosan butorított különbejárata utcai szoba. Kossuth-u. 35.

Keresek 2 szobás modernebb lakást augusztus 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Kis Singer varrógép 20 koronáért eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Ebedlőbutor olesón eladó. Burgondia-utca 11. szám alatt lehet értekezni.

Több részletben kiadó kétszáz hold elsőrendű szántóföld tanyaépülettel. Cim a kiadóhivatalban.

40 hektoliter tisztán kezelt kerti bor eladó. Értekezni özv. Oláh Imrénével, Széchenyi-utca 20. Ugyanott nagyobb mennyiségű ólórőly pálinka is eladó.

Befőttes üvegek olesón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyvedei irodai nyomtatványok kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49.

Kapucsedulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban

Egy gőzkazán cséplőgéphez eladó. Szappangyár, Külsővásárter 3. Ugyanott 15-20 darab 600-700 literes zsiros tölgyfa hordó darabonként 8-10 koronáért kapható.

Kar-n. 24. számú ház eladó előnyös ártért.

Gyermekkalapok olesón kaphatók a Kalapgyár Simonffy-utcai üzletében.

Jutányos árban eladó szép ebédlő, háló s konyhaberendezés. Értekezni Burgondia-utca 11.

Hajduszoboszlón 220 hold elsőrendű szántóföldem tanyaépületekkel több részletben is haszonbérbe kiadó. Dr. Fekete László, polgármester. Hajduszoboszló.

Hajdu- megyében eladó egy bolt, házzal és pálinkafőzdével együtt. Cim a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Matulatur papiros kapható a kiadóhivatalban.

Egy hálószoba-garnitúra eladó elköltözés miatt. Piac-u. 47.

Eladó jókarban levő tornyos vaskonyha, egy és két süts. Pacsirta-utca 47. szám alatt.

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett tisztesseges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreceni lakbérzabályzat . . . 80 fillér
- Házbér-nyugtákönyvecske . . . 40 „
- Házirend . . . 40 „
- Kapucsedula (minden helyiség részére) . . . 10 „
- Üres lakás bejelentési lap . . . 10 „
- Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10 „
- Építési engedély iránti kérvény . . . 10 „
- Lakhatási . . . 10 fillér

ért darabonként kapható

HOFFMANN ES KRONOVITZ

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCA 49.

Különte

Poloskairást NÁNÁSSY ISTVÁN legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Levélbeli megrendeléseket kérem. Folyadék mérgek kapható. Postakert Gyár-utca 6.

Hőgyeim! Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májolt, pattanást, vimmedit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-arcenkőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utoda Kubek Tisza-palota. 2736

Polgári családnál szeptemberre 2 fiatalember teljes ellátást nyer. Cim a kiadóhivatalban.

Izr. urinónél kitűnő kóser koszt kapható bentékezésre vagy kihordásra is. Arany János-utca 16. sz. alatt.

Allás

Egy szegény özvegyasszonyt ki juttatna hozzá, hogy bármilyen munkát kapna, hogy ezáltal megélhetne. Nyil-utca 8. sz. Pappné.

Mérlegképes könyvelő 1 vagy 2 órát vállal hivatalos óra után. Cim a kiadóhivatalban.

Német-magyar könyvelő irodai alkalmazást keres. Simonffy-utca 15. szám, jobboldali lakás. Ugyanott német órát adok.

Buzabevásárlónak vagy raktárnoknak mennek Debreczenbe. Cim a kiadóhivatalban.

Mindenes cselédleány uriházhoz kerestetik. Jelentkezhetni naponta 10-11-ig Piac-utca 49., II. udvar, első emelet.

50 koronát fizetek annak, ki egy gép- és gyorsírásban jártas leányt jobb irodába behelyez. Fizetési ígénye 80 korona. Cim a kiadóhivatalban.

Gép- és gyorsírónő irodai alkalmazást keres. Arany János-utca 28. R. R.

Óvadékképes ügynökök felvételnek. Honvéd-utca 16.

Ki készítené elő 6 éves, első elemista kis lányomat a vizsgára? Németül tudók előnyben. Csapó-u. 10.

Kereskedelmit végzett urileány állást keres. Cime Frank Imre uri divatkereskedőnél.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát még hozzáelegáns, precíz órákat, arak vagy hőlgyek készítésére, választás szerint — írjon azonnal **Uhrenhaus FR. SCHMIDT** Prag. Weinberge 554.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapirokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre **Konvertált jelzálogra 140 K**
Házai sorsjegyre . . . 90 „
Osztr. vörös kereszt s. . . 40 „
Olasz vörös kereszt s. . . 33 „
Erzsébet sorsjegyre . . . 7 „
Jósziv . . . 10 „
Bazilika . . . 20 „
Magy. vörös kereszt s. . . 22 „
A kölcsön apró részletekben törleszhető. :::: Ha sorsjegyei bárhol zálogban vannak, ugy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a lent felszögre fölteljük. **Készletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltjuk** és rájuk fenti kölcsönt adjuk.
A Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankszálya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

ELADÓ szőlőbirtok

rajta levő lakással, :: nagy betonizott pincével. :: Cim a kiadóhivatalban

Üzlet

TELI holmik elrakásához nafta, litu, terpentín, rovarpor, donánpor kapható a Deutsch üzletekben.

Falusy Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készítik mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

SZEGEDI PAPRIZA különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENŐ fűszer- és gya. matáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Cipőjavítást elvállalok. Hajó utca 22.

Kézimunkát gyorsan és izlésesen készítek. Cserepes-utca 16.

Forduljon bizalommal mosódamhoz. 5 fillérért galériákat felelősség mellett tisztítok. Kimosott ingeket 20 fillérért vasalok. Halköz 4. Piac-utca 29. Egy munkásleány felvételik.

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen. Csak ez biztosítja és védi a számos utántzattól. Kapható minden szakkbavágó üzletben. **Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.**

...lius 5.
...kus
...arok
...OSSY
...Tricók
...ban !!
...férfiak
...szünetés
...postabélyeg
...veendő gyógy-
...Cim
...NIKA 116.
...Fiókberlet 40.
...K
...jutalék mel-
...ablakernyő
...nek.
...shorszag.
...folytán
...K 3-60
...6-
...7-
...5-20
...gáns, mo-
...blcsó árak
...NOVITZ
...AN
...TCZA 49.

TÉGLA

A Köntösgáti Téglagyárból bármily mennyiségben **előnyös árban** kapható

Érdeklődhetni: **KELEN JENŐNÉL,**
Plac-utca 72. szám.
Telefon 341 vagy 539

Az: Alföldi: Gazdasági: Egyesület

SZÉCHENYI

FIÚNEVELŐ ÉS TANINTÉZETE
Budapest legelőszékesebb és legszékes helyén, a Dunaparton, a parlament mellett: V., Személyenk-utca és Markó-utca sarkán.
TELEFON 152-84.

Felvez elemi, közép- és felsőiskolai rendes és magántanulókat. Az intézet tanárai egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. — Legmodernebb berendezés. — Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Német, francia, angol társalgás. Zene, torna, sport. Prospektus.

DEBRECZENI BUTORÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz.
(Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !!!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!
Telefon: 968.

Telefon 14.

Telefon 14.

Megérkezett az új kőbányai sörgyár:

Fővárosi Sörfőzőr.-t. söre

Tisztelettel értesitem a n. é. vendéglős, italmérő, kereskedő és koresmáros urakat, hogy a fenti serfőzde gyártmányainak palackozását, a legkényesebb igényeket kielégítő, villanyos üzemű, modern palack-sörfejtőberendezésemmel lefejtve, megkezdtem és naponként friss fejtésű Márciusi, Király és Mátyás király sörökkel, ugyanezen sörökből hordókban is, álok a n. é. vevőközönség rendelkezésére. A megrendeléseket szekereimen a legponosabban házhoz szállítom és előzékeny kiszolgálásról gondoskodom. N. b. támogatásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

MÁRKUS JENŐ,
Debreczen, Hatvan-utca 30. sz.

PETROLEUM

Ha szép világosságot akar szobájában, kérje mindenütt

a «Vacuum Oil Company r.-t.»
↓ **VACLITE** ↓
petroleumát,

amely takarékos használata, kifogástalan égése, nagy világító erejével tűnik ki.

HALMÁGYI

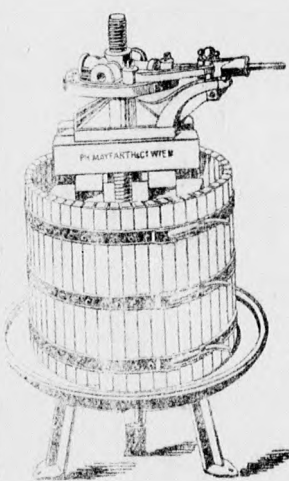
NAGYÁRUHÁZÁBAN

Nagy nyári occasió

keretében

ruhák, köpenyek, pongyolák, aljak, costumök és bluzok tetemes árleszállítással árusítatnak!

2000 drb nyári etamin és crepe bluz
korona **3-50, 6-50, 7-90, 8-70 és 11-50**
egységárak mellett adatnak el.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-örlok, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselők kerestetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

MAGUS

a legerősebb **glaubersós gyógyiz** !!!!

Az egyetlen magyar gyógyviz, melyet **karlsbadi kura tartására** a legelőkelőbb orvostanárok ajánlanak. — Só hozzáadása felesleges.

GYÓGYIT: gyomor-, bél-, máj-, epebajokat, anyagcsere-bántalmakat, (kőszólynt), cukorbetegséget. !!!

Ártható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben.
Főelárúsítás: Ivándi gyógyforrásvállalat Budapest, VI., Felsőerdősor 33.

Nyomatott Hoffmann és Károlyi könyvnyomdájában. Plac-utca 49., a főpostával szemben.

DE

ELŐFIZETÉS
NEGYEDÉVÉRE
RONA 50 FT

Az új

Boldo
lával a gon
dolgokat s
vetkezmény
ként ránk
mint künn.
körvonalak
gyarok elő
— mintha
tiv mása a
hogy egys
mintha ösz
hogy e so
borgatott
tartó ereje
annál obje
ségében sz
ti hatalom
hogy e bi
pei ugyszó
ték benne
a gondvis
hogy az a
ság s em
perspektiv
tán neheze
nál inkább
csönös eg
ban. De n
a kidöntő
kének . . .
előre, nek
lálnál, ha
előre. E
vánja töl

A trón

Az ar
a trónörök
zsef főher
ember, de
anyjához
dása. A ké
mint a fel
az új trón
És ez
ládi neve
Mária Joz
hét éves
megjelent
detű herc
a vidáma
Mária Jo
nevelést
épen elle
kedve. Is
fivére. M
katonai k
gát. A fő
időre telj
és részle
pedig a
Károly F
vettetésé
den idejé